

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

TIMO MYLLYMÄKI
TUOMO TURJA
NAJIL MOHAMMED

Mökkibarometri 2025

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN JULKAISUJA 2025:19

Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2025:19

Mökkibarometri 2025

Timo Myllymäki, Tuomo Turja, Najil Mohammed

Maa- ja metsätalousministeriö Helsinki 2025

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Maa- ja metsätalousministeriö

CC BY-NC-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-366-858-4

ISSN pdf: 1797-397X

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2025

Mökkibarometri 2025

Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2025:19

Julkaisija	Maa- ja metsätalousministeriö		
Tekijä/t Kieli	Timo Myllymäki, Tuomo Turja, Najil Mohammed suomi	Sivumäärä	75

Tiivistelmä

Mökkibarometri on muutaman vuoden välein toteutettava seurantatutkimus. Vastaajina ovat yksityiset vapaa-ajan asunnon omistajat. Tutkimus tehtiin tammi-helmikuussa 2025.

Vapaa-ajan asuntoja on Suomessa n. 500 000. Omistajista 38 prosenttia omistaa sen yksin, 41 prosenttia yhdessä puolison kanssa ja 19 prosenttia yhdessä useamman omistajan kanssa. Eläkeläisomistajia on 55 prosenttia (aiemmin 52 %). Keskimäärin vapaa-ajan asuntoa käyttää toistuvasti 4,3 henkilöä.

Vapaa-ajan asuntoa on käytetty keskimäärin 85 vuorokautena vuodessa. Edellinen luku (2021) oli 103. Tilanne on koronavuosia edeltävällä tasolla (79).

Vapaa-ajan asunnolle on keskimäärin 91 km (mediaani 45 km) ja noin 1h 18 minuutin matka (mediaani 45 min).

Kolmannes kertoo, että mökin varustelutasoa on parannettu viimeisen vuoden aikana, joka kuudes aikoo parantaa varustusta jatkossa. Osuudet ovat aiempaa pienempiä. Peruslämpöä pidetään talvella päällä aiempaa harvemmin (33 prosenttia, aiemmin 40 prosenttia).

Ulkopaikkakuntalaiset ovat tyytyväisiä palveluihin, erityisesti kalastusmahdollisuuksiin ja päivittäistavaravalikoimiin. Useimmin tyytymättömiä ollaan julkiseen liikenteeseen. Tavaroita (päivittäis- ja muita tavaroita) he hankkivat sekä vakituisen että vapaa-ajan asuinkunnan kaupasta. Vakituisen asuinkunnan kaupan käyttäminen on lisääntynyt. Lähiseudun palvelujen hyödyntäminen on vähentynyt aiemmasta.

Asiasanat	monipaikkaisuus, mökkeily, vapaa-ajan asuminen, vapaa-ajan asukkaat		
ISBN PDF	978-952-366-858-4	ISSN PDF	1797-397X

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-858-4>

Stugbarometern 2025

Jord- och skogsbruksministeriets publikationer 2025:19

Utgivare Jord- och skogsbruksministeriet

Författare Timo Myllymäki, Tuomo Turja, Najil Mohammed

Språk finska

Sidantal 75

Referat

Stugbarometern är en uppföljande undersökning som genomförs med några års mellanrum. Enkätundersökningen besvaras av privata fritidshusägare. Undersökningen gjordes i januari-februari 2025.

Det finns cirka 500 000 fritidsbostäder i Finland. Omkring 38 procent av ägarna är ensamägare, 41 procent äger en fritidsbostad tillsammans med maken och 19 procent tillsammans med flera personer. Andelen pensionärer av ägarna är 55 procent (tidigare 52 procent). I genomsnitt används fritidsbostaden regelbundet av 4,3 personer.

Fritidsbostaden har använts i genomsnitt 85 dygn per år. År 2021 var antalet dygn 103. Läget motsvarar nivån före covid-19-pandemin (79).

Avståndet till fritidsbostaden är ungefär 91 km (median 45 km) och resan till bostaden tar cirka 1 h 18 min i anspråk (median 45 min).

En tredjedel har förbättrat fritidsbostadens utrustningsnivå under det senaste året, och var sjätte har planer på att förbättra den. Andelarna är mindre än tidigare. Grundvärmen är påkopplad på vintern mer sällan än tidigare (33 procent, tidigare 40 procent).

Icke-ortsbor är nöjda med tjänsterna, särskilt med fiskemöjligheterna och utbudet av dagligvaror. Kollektivtrafiken skapar störst missnöje. Varor (dagligvaror och andra varor) köper de både i hemkommunens och fritidskommunens affärer. De har börjat handla mera i hemkommunens affärer. Att använda sig av tjänster i närområdet har minskat jämfört med tidigare.

Nyckelord multilokalitet, stugliv, fritidsbostad, fritidsinvånare

ISBN PDF 978-952-366-858-4

ISSN PDF 1797-397X

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-858-4>

Free-Time Residence Barometer 2025

Publications of the Ministry of Agriculture and Forestry 2025:19

Publisher	Ministry of Agriculture and Forestry		
Author(s)	Timo Myllymäki, Tuomo Turja, Najil Mohammed		
Language	Finnish	Pages	75

Abstract

The Free-Time Residence Barometer is a survey carried out every few years. The respondents are private owners of holiday homes. The survey was conducted in January–February 2025.

There are around 500,000 holiday homes in Finland. Of the owners 38% own the holiday home alone, 41% together with their spouse, and 19% together with several owners. Pensioner owners account for 55% of the owners (previously 52%).

On average, 4.3 persons use a holiday home repeatedly and the holiday home has been used for the average of 85 days per year. In the previous survey (2021) this figure was 103. Now the situation is close to that before the COVID-19 pandemic (79).

The average distance to a holiday home is 91 km (median 45 km) and it takes about 1 h 18 minutes to get there (median 45 minutes).

One third say that the standard of equipment at the holiday home has been improved over the past year, and one in six intends to improve the standard of equipment in future. These percentages are lower than before. Fewer owners (33%) keep some heat on in winter than before (40%).

People residing outside the area are satisfied with the services close to their holiday homes, especially fishing opportunities and the range of daily consumer goods. What people are mostly dissatisfied with is public transport. They purchase goods (daily consumer goods and other goods) from shops in the municipalities of both permanent and free-time residence. The use of shops in the municipality where the permanent home is located has increased, while the use of services in the area close to holiday homes has decreased.

Keywords	multi-locality, holiday homes, free-time residence, free-time residents		
ISBN PDF	978-952-366-858-4	ISSN PDF	1797-397X
URN address	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-858-4		

Sisältö

1	Johdanto	7
2	Tilastotarkastelu	8
2.1	Kesämökkien määrä	8
2.1.1	Määrän kehitys 1970-luvulta lähtien	8
2.1.2	Mökkien maantieteellinen jakautuminen	9
2.1.3	Mökkien ikä	13
2.1.4	Mökkiläisyyden muut näkökulmat	18
3	Mökkibarometri 2025	20
3.1	Toteutus	20
3.2	Vastaajien kuvaus	22
3.3	Vapaa-ajan asunnot	23
3.3.1	Rakennusvuosi, koko ja käyttötarkoitus	23
3.3.2	Pääsy vapaa-ajan asunnolle sekä sijainti	27
3.3.3	Soveltuvuus käyttöön eri vuodenaikoina ja vapaa-ajan asunnon vuokraaminen	28
3.3.4	Vapaa-ajan asunnon kunto	30
3.3.5	Vapaa-ajan asunnon virtalähteet ja lämmitys	32
3.3.6	Vapaa-ajan asunnon varustelutaso	34
3.3.7	Vapaa-ajan asunnon vesi- ja jätevesi- ja jätehuoltoasiat	37
3.4	Vapaa-ajan asuntojen etäisyydet	44
3.4.1	Etäisyys kilometreissä	44
3.4.2	Etäisyys minuuteissa	47
3.5	Vapaa-ajan asuntojen käyttö	48
3.5.1	Käytössä tapahtuneet tai tapahtuvat muutokset	48
3.5.2	Käyttö vuorokausina	49
3.5.3	Vapaa-ajan asunnon käyttäjät	54
3.6	Vapaa-ajan asunto ja työskentely	54
3.6.1	Työskentely vapaa-ajan asunnolta käsin	54
3.6.2	Etätyöt	55
3.7	Vapaa-ajan asuntoon liittyvät väittämät	57
3.8	Palvelut vapaa-ajan asuinkunnassa tai lähiseudulla	58
3.8.1	Tyytyväisyys palveluihin	58
3.8.2	Kiinnostus käyttää palveluja	61
3.9	Vapaa-ajan asuntoyhteisö ja kunta	63
3.10	Tavaroiden hankkiminen vapaa-ajan asunnolle	66
3.11	Rahan käyttö vapaa-ajan asunnossa	67
4	Mökkeilyn taloudelliset vaikutukset	71
5	Yhteenveto ja johtopäätökset	74

1 Johdanto

Mökkibarometri on maa- ja metsätalousministeriön saaristoasiain neuvottelukunnan luoma, toistuvasti toteutettava vapaa-ajan asumisen seurannan väline. Barometri toteutetaan yksityisille vapaa-ajan asunnon omistajille kohdennettavalla kyselyllä joka neljäs vuosi. Käsillä oleva kysely on viides, ja se toteutettiin tammi-helmikuussa 2025.

Tässä raportissa käsitellään vapaa-ajan asumista ilmiönä sen perusteella mitä Mökkibarometrin kysymyksiin vapaa-ajan asunnon omistajat ovat vastanneet. Koska valtaosa kyselylomakkeen sisällöstä on pidetty entisellään, pystymme tarkastelemaan myös ajassa tapahtuneita muutoksia.

Lisäksi raportissa tehdään lyhyt tilastokatsaus, joiden kautta saadaan täydentävää ymmärrystä vapaa-ajan asumisesta ilmiönä.

Tutkimuksen on toteuttanut Taloustutkimus Oy, yhteyshenkilöinä Timo Myllymäki ja Tuomo Turja. Taloudellisten vaikutusten analyysin on toteuttanut Najil Mohammed.

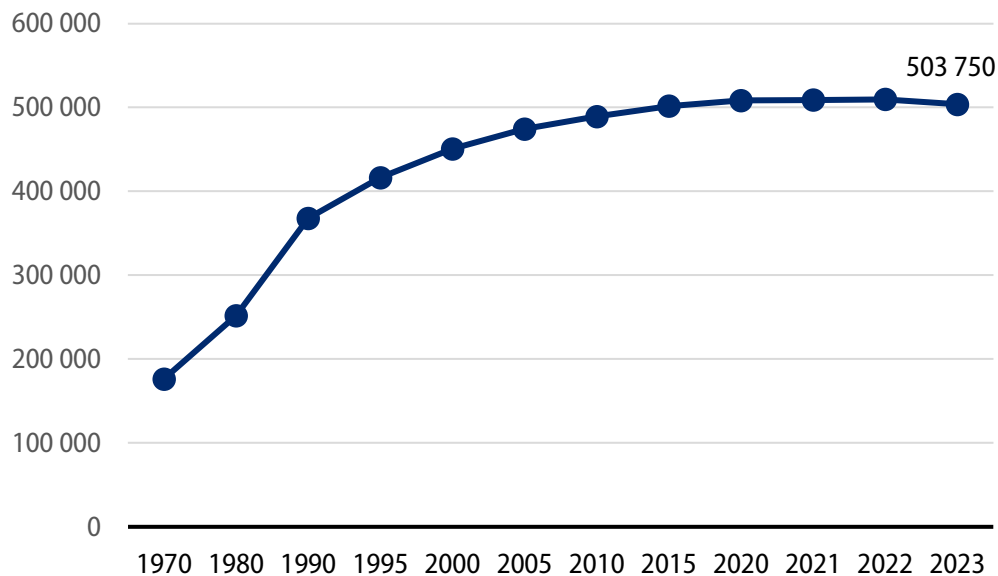
2 Tilastotarkastelu

2.1 Kesämökkien määrä

2.1.1 Määrän kehitys 1970-luvulta lähtien

Suomessa on Tilastokeskuksen mukaan noin puoli miljoonaa kesämökkiä. Puolen miljoonan mökin raja ylitettiin vuonna 2015, minkä jälkeen määrä on pysynyt samansuuntaisena. Vuoden 2023 lukema osoittaa kesämökkien määrän vähen-
tyneen edellisestä vuodesta noin 6 000 mökillä. Tässä kyse voi olla siitä, että kunnat ovat käyneet aiempaa tarkemmin läpi rekistereitään, tehden jonkin verran poistoja esimerkiksi mahdollisesti purettujen tai muuten virheellisten kesämökkien tietojen osalta. Myös käyttötarkoituksen muutoksia on tapahtunut.

Kuvio 1. Kesämökkien määrä Suomessa 1970–2023, Tilastokeskus, rakennukset ja kesämökit

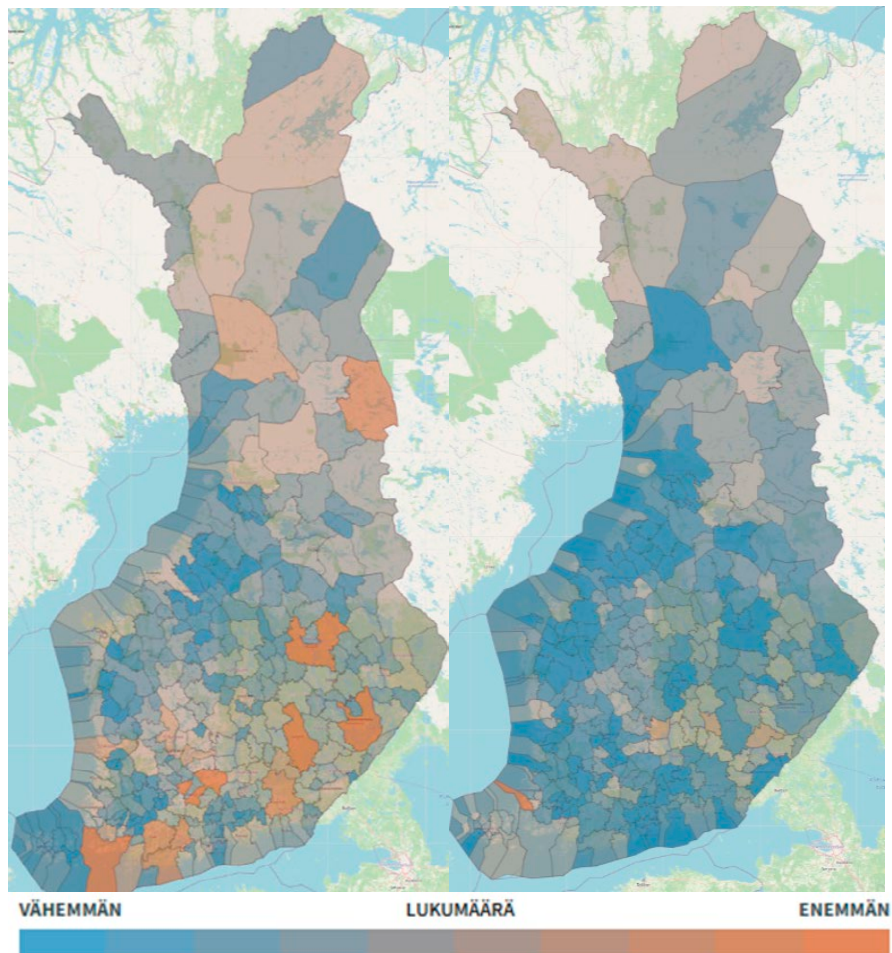

2.1.2 Mökkien maantieteellinen jakautuminen

Maantieteellisesti mökkeily kattaa koko Suomen. Alla olevasta karttakuvasta näkyy mökkien määrä Suomen kunnissa siten, että mitä punaisempi väri kunnan kohdalla, sitä enemmän on mökkejä kunnassa. Mitä tummemman sininen väri kunnan kohdalla, sitä vähemmän on mökkejä.

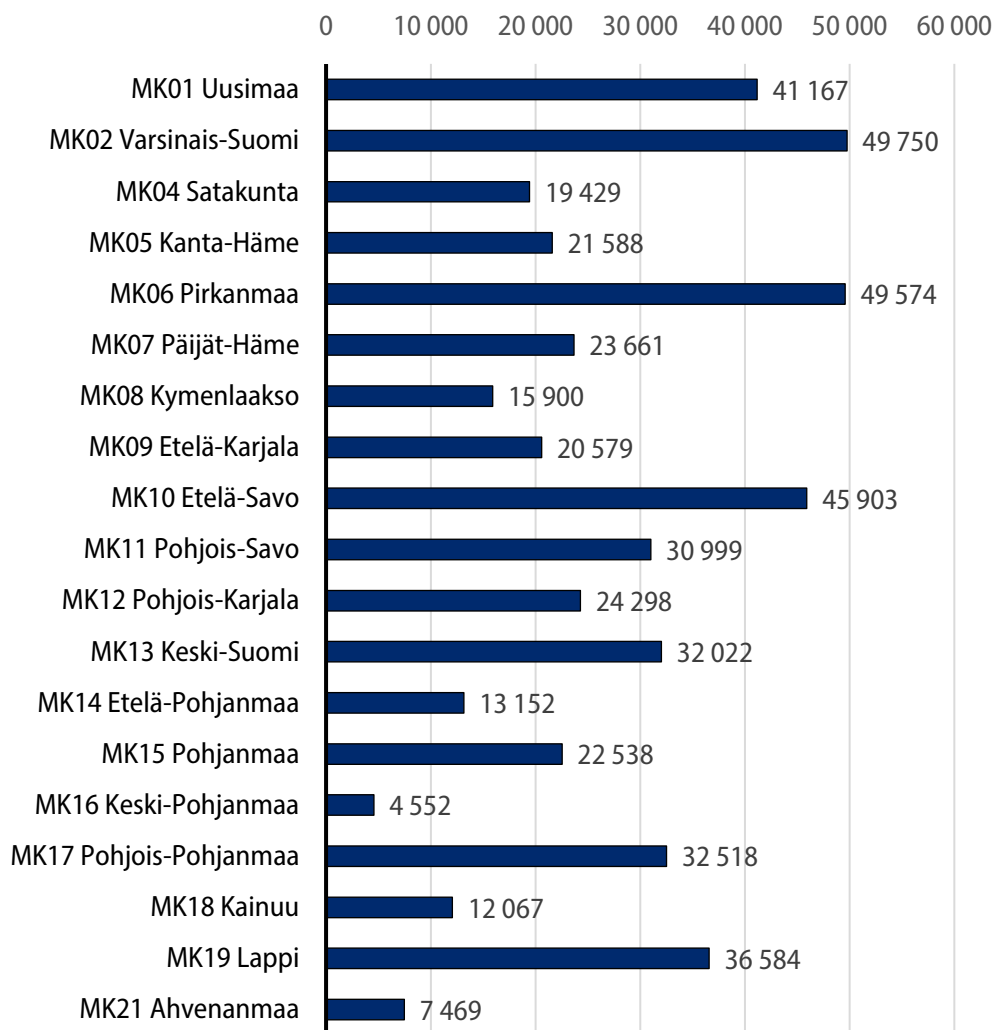
Vasemmalla oleva kartta kuvaa mökkien absoluuttista määrää ja oikealla oleva kartta mökkien määrää suhteutettuna kunnan asukasmäärään.

Kuvio 2. Mökit Suomessa, Taloustutkimus Oy, Suomi Kohderyhmiksi -karttapalvelu

Eniten mökkejä on Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla, molemmissa lähes 50 000. Lisäksi Etelä-Savossa ja Uudellamaalla on yli 40 000 mökkiä. Yli 30 000 mökin rajan ylittävät vielä Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Suomi ja Pohjois-Savo. Selvästi vähiten mökkejä on Keski-Pohjanmaalla, alle 5 000 kpl.

Kuvio 3. Kesämökkien määrä maakunnissa 2023, Tilastokeskus, rakennukset ja kesämökit

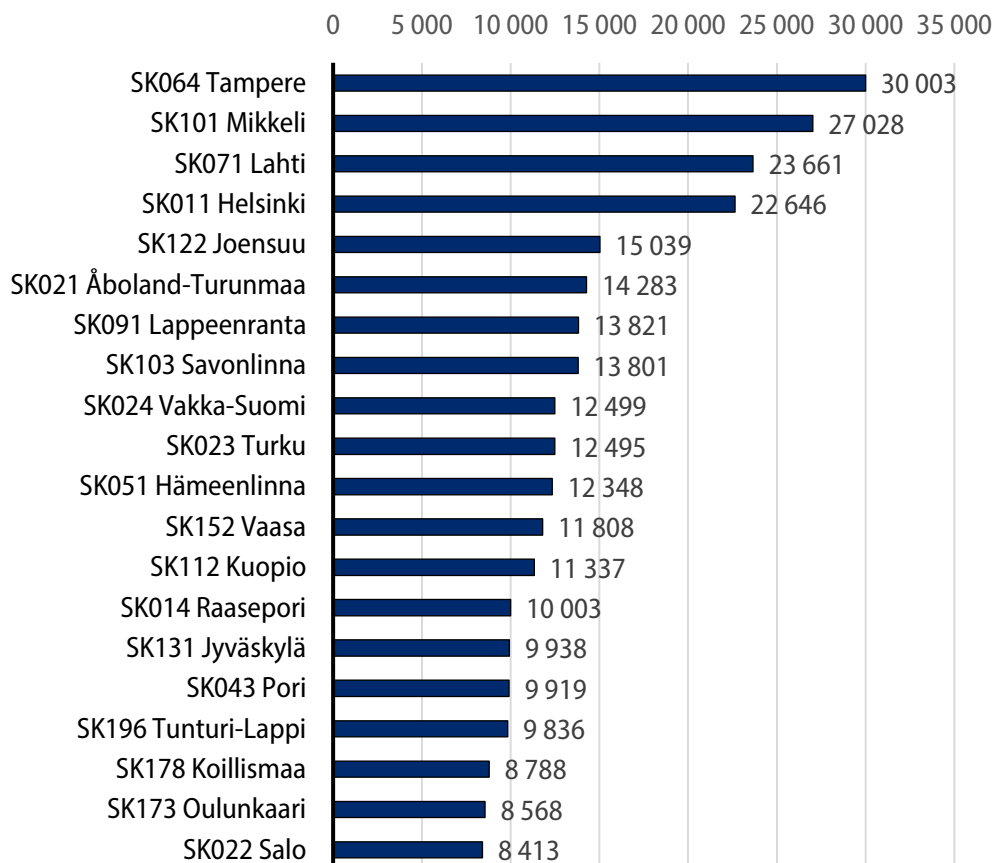

Mökit eivät jakaudu tasaisesti maakuntien kaikkien kuntien kesken. Seutukunnittain tarkasteltuna mökkien määrässä erottuu neljä seutukuntaa. Eniten mökkejä on Tampereen seutukunnassa, noin 30 000. Mikkelin seutukunnassa on noin 27 000, Lahden seutukunnassa noin 24 000 ja Helsingin seutukunnassa 23 000 mökkiä. Lisäksi kymmenessä seutukunnassa on yli 10 000 mökkiä.

Helsingin seutukunnan mökkimäärä saattaa äkkiseltään yllättää, mutta seutukuntaan kuuluu kaikkiaan 17 kuntaa ja kaupunkia, ja näistä vahvin mökkikunta on Lohja yli 8000 mökillään. Yli 2000 mökkiin yltävät myös Kirkkonummi, Vihti ja Sipoo. Espoossakin on yli 1700 mökkiä. Satoja mökkejä on vielä monessa muussakin seutukunnan kunnassa. Helsingissä sinällään mökkien määrä on vaatimattomampi, 400 kpl. Vähiten mökkejä tässä seutukunnassa on Kauniaisissa, Keravalla ja Järvenpäässä.

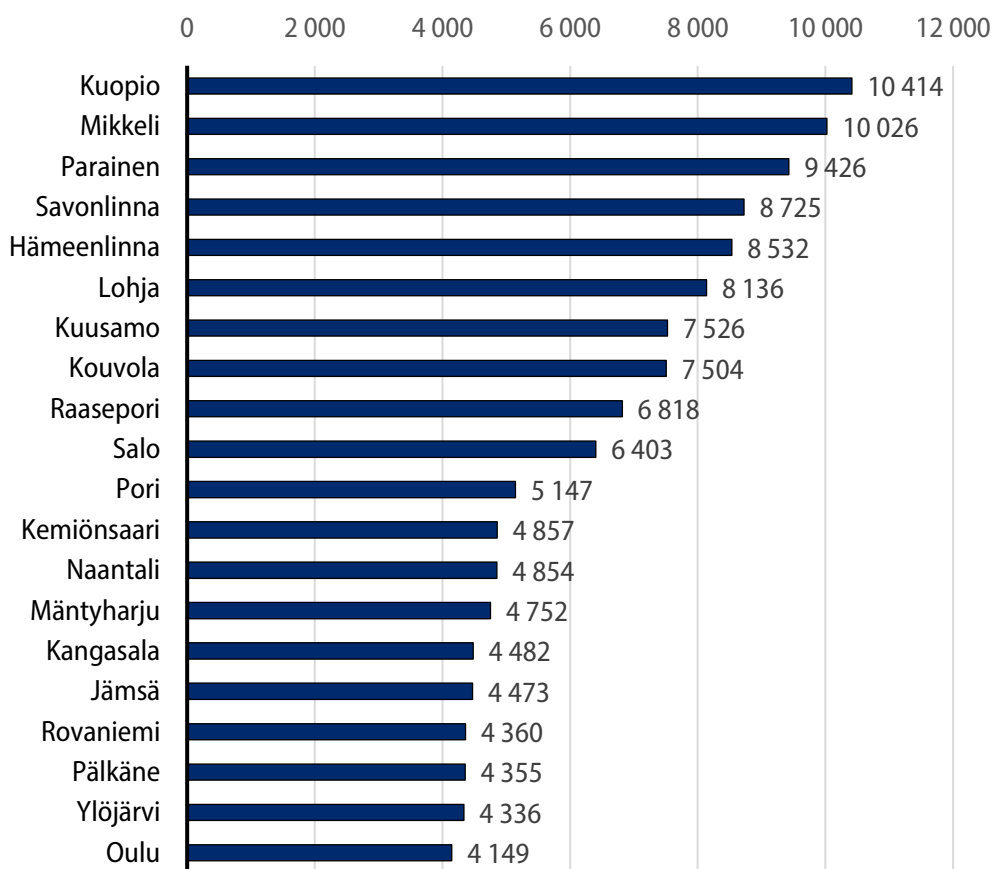
TOP 20 -mökkiseutukunnissa oli vuonna 2023 yhteensä 286 000 mökkiä, mikä vastaa noin 57 prosenttia kaikista Suomen mökeistä.

Kuvio 4. Kesämökkien määrä 2023, TOP 20 seutukuntaa, Tilastokeskus, rakennukset ja kesämökit

Kuntatarkastelussa yli 10 000 mökin raja ylittyi vuonna 2023 Kuopiossa ja Mikkeliissä. Jos Mäntyharjun mökkien lukumäärään yhdistetään kuntaliitoksen perusteella Pertunmaan tuolloinen mökkimäärä, nousee uuden Mäntyharjun mökkimäärä lähes 6500 mökkiin.

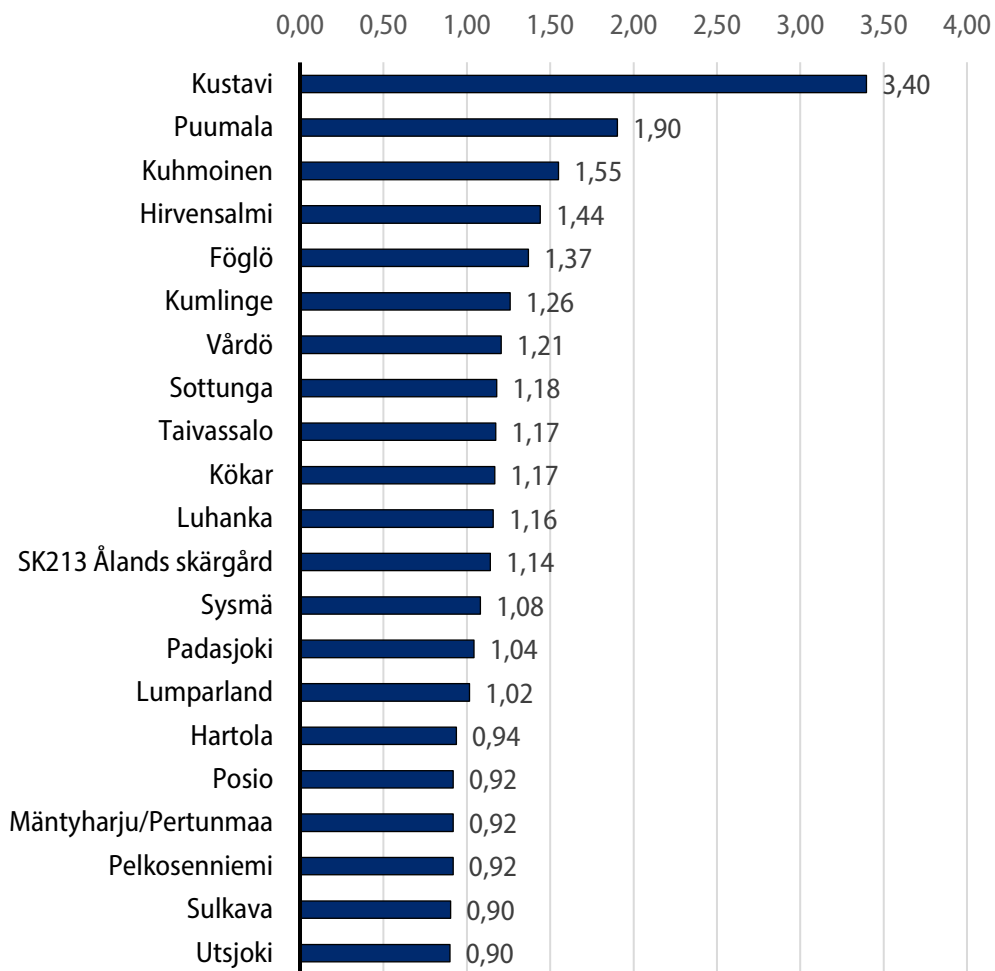
Kuvio 5. Kesämökkien määrä 2023, TOP 20 kuntaa, Tilastokeskus, rakennukset ja kesämökit

Aiemmin esitetty kartta osoittaa, että erityisesti Varsinais-Suomessa, Etelä-Savossa ja Hämeessä sekä Ahvenanmaalla on kuntia, joissa on paljon mökkejä suhteessa vakituisten asukkaiden määrään.

Keskimäärin Suomessa on 0,1 mökkiä per jokainen vakituinen asukas. Eniten mökkejä per vakituinen asukas on Kustavissa, yli 3 mökkiä per vakituinen asukas. Mökkitiheydeltään suurimmat kunnat ovat väestömäärältään melko pieniä kuntia ja pääsääntöisesti maaseutu- ja saaristoalueiden kuntia. Vapaa-ajan asukkaat muodostavat näille kunnille korostuneen tärkeän sidosryhmän.

Kuvio 6. Kesämökkien määrä 2023 per vakituinen asukas, TOP 20 kuntaa, seutukuntaa ja maakuntaa. Tilastokeskus, rakennukset ja kesämökit

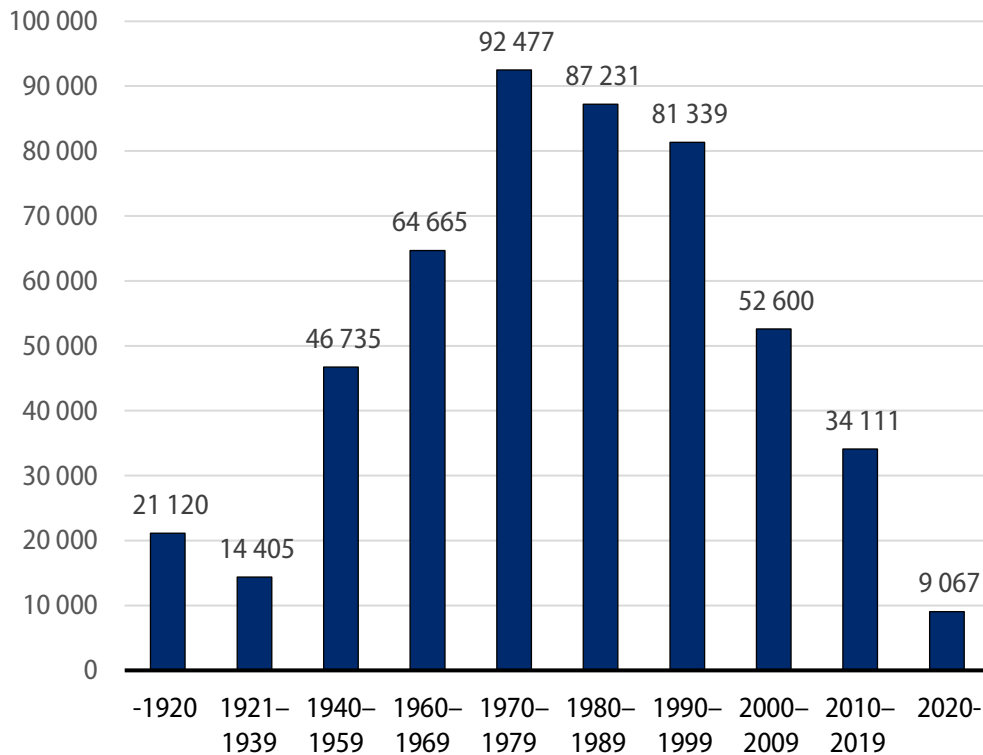

2.1.3 Mökkien ikä

Suomalaisista kesämökeistä noin puolet on rakennettu vuosien 1970–1999 välisenä aikana, eli ovat iältään 25–55-vuotiaita. Näiden kolmen kiivaan mökkirakentamisen vuosikymmenen jälkeen uusia mökkejä on rakennettu selvästi pienempi määrä.

Kuvio 7. Kesämökit rakentamisvuoden mukaan 2023, kpl, yhteensä 503 750.

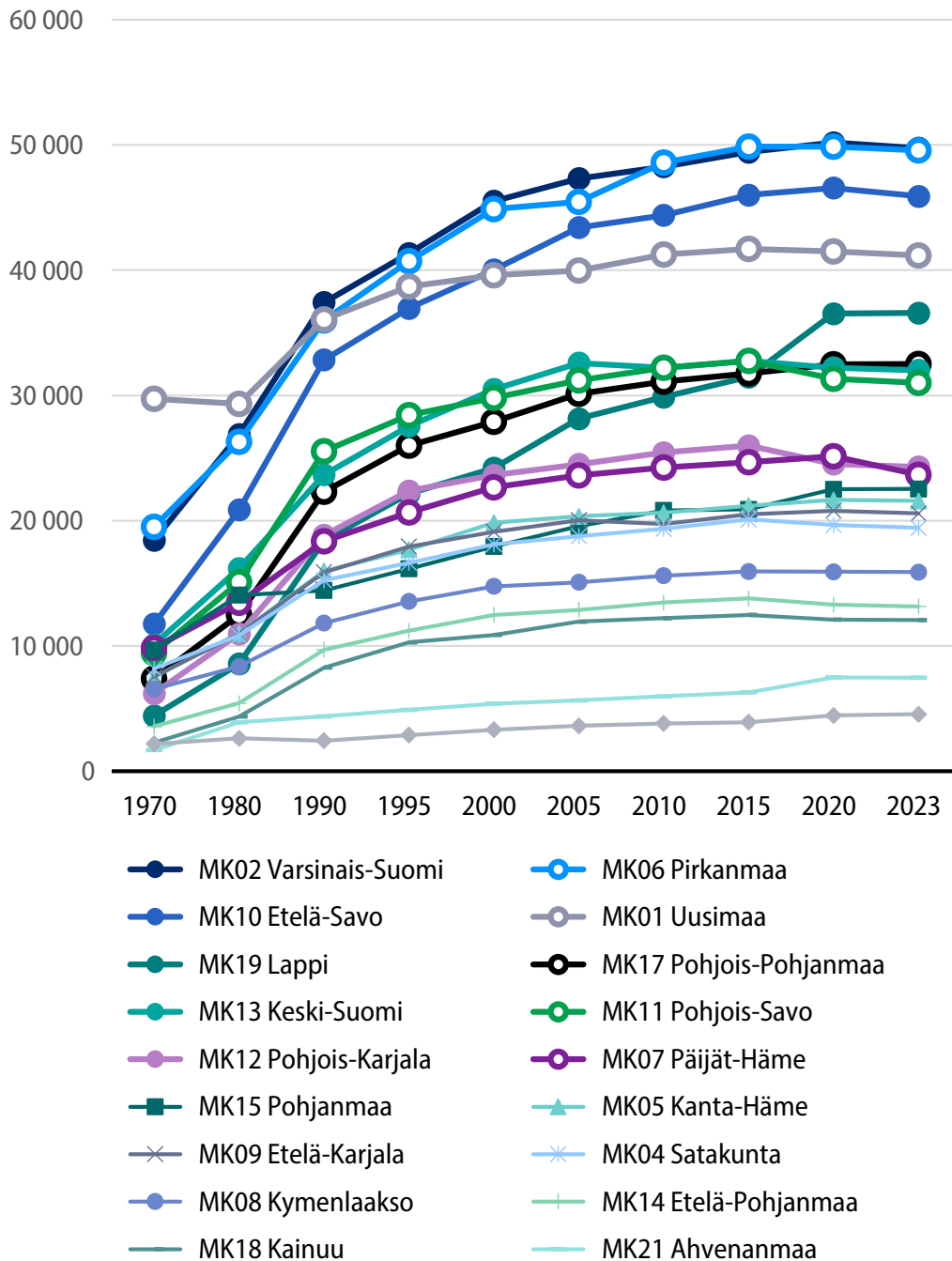
Tilastokeskus, rakennukset ja kesämökit

Kesämökkien rakentaminen on eri maakunnissa ollut vuosikymmenten aikana samansuuntaista, paria poikkeusta lukuun ottamatta. Vuosien 1970–2023 välisenä aikana kesämökkien määrän kehitys kasvoi voimakkaasti vuosituhanen vaihteeseen saakka, minkä jälkeen kasvu on ollut tasaisempaa nousua aina vuoteen 2010 tai 2020 asti. Tämän jälkeen mökkien määrä on pysynyt ennallaan.

Etelä-Savossa voimakkain nousu tapahtui vuosien 1980–1990 välisenä aikana, jatkuen suurena aina vuoteen 2005 saakka. Tämän jälkeen mökkien määrän lisäys on ollut maltillista. Toinen poikkeava maakunta on Lappi, missä vielä vuonna 1970 oli kohtuullisen vähän mökkejä. 1990-luvulta alkanut mökkien määrän kasvu on kiihtynyt vielä vuoteen 2020 saakka, minkä jälkeen mökkien määrä on pysynyt ennallaan, tosin tätä vuosikymmentä on vielä paljon jäljelläkin.

Kuvio 8. Kesämökkien määrän kehitys maakunnissa 1970–2023, Tilastokeskus, rakennukset ja kesämökit

Lapissa ja Keski-Pohjanmaalla 2000-luvulla rakennettujen mökkien osuus koko mökkikannasta on noin 30 prosenttia. Lisäksi voidaan todeta, että muuallakin pohjoisemmassa Suomessa – siis Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla – 2000-luvulla rakennettujen mökkien osuus on suurempaa kuin muualla Suomessa. Vanhimpia eli ennen 1970-lukua rakennettuja mökkejä löytyy yleisimmin Uudeltamaalta ja Satakunnasta, mutta melko usein myös muualta eteläisemmästä ja läntisemmästä Suomesta (Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Kanta-Häme, Päijät-Häme ja Kymenlaakso).

Taulukko 1. Eri vuosikymmeninä rakennettujen mökkien osuus (%) maakunnissa, 2023, Tilastokeskus, rakennukset ja kesämökit

Maakunta	osuus (%)									
	-1920 1939	1921– 1939	1940– 1959	1960– 1969	1970– 1979	1980– 1989	1990– 1999	2000– 2009	2010– 2019	2020–
Koko maa	4	3	9	13	18	17	16	10	7	2
Uusimaa	6	4	17	16	16	15	12	8	5	2
Varsinais-Suomi	6	3	9	15	18	15	15	10	6	2
Satakunta	5	3	13	19	19	12	13	8	5	1
Kanta-Häme	5	5	13	14	18	16	16	9	4	1
Pirkanmaa	7	4	12	15	19	14	15	8	5	1
Päijät-Häme	4	4	11	16	18	15	15	10	6	2
Kymenlaakso	4	4	13	16	17	15	16	8	6	1
Etelä-Karjala	2	2	9	17	23	16	14	8	6	1
Etelä-Savo	3	2	6	12	23	19	16	10	7	2
Pohjois-Savo	4	3	10	11	19	20	17	10	6	1
Pohjois-Karjala	3	3	9	10	19	21	18	10	6	1
Keski-Suomi	2	2	8	11	19	19	18	11	7	2
Etelä-Pohjanmaa	6	4	10	11	16	16	16	12	8	2
Pohjanmaa	6	4	8	13	20	15	13	12	9	2
Keski-Pohjanmaa	3	2	9	10	13	16	18	15	13	2
Pohjois-Pohjanmaa	3	1	4	9	17	20	20	13	9	3
Kainuu	3	1	4	6	14	26	22	13	9	2
Lappi	1	1	4	6	14	22	22	16	10	3
Ahvenanmaa	5	2	4	14	23	19	14	9	8	2

2.1.4 Mökkiläisyyden muut näkökulmat

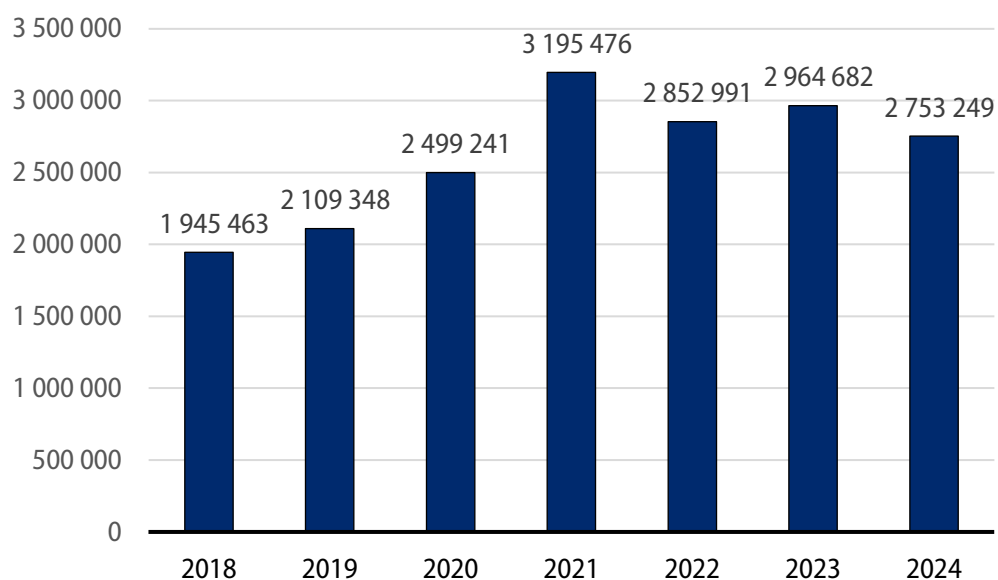
Mökkiläisyys liittyy vahvasti maaseutuun ja saaristosiin ja vesistöisiin alueisiin. Tätä teemaa on sivuttu myös tuoreimmassa Maaseutubarometrissa (Luonnonvarakeskus, 2023), missä eri kohderyhmiltä (suomen- ja ruotsinkieliset kansalaiset, yritys-päättäjät, julkisen sektorin päättäjät, median edustajat ja maaseutuasiantuntijat, vastaajia yhteensä 3355 kpl) kysyttiin myös maaseudun ja vapaa-ajan asumisen houkuttelevuuteen liittyviä väittämiä.

Maaseutubarometrin tuloksissa huomattiin, että aiempaa useampi (2020 vs. 2023) suomalainen liikkuu viikonloppuisin tai muina vapaapäivinä maaseudulla. Näin tekee joka toinen (50 % vs. 2020: 46 %). Lomilla maaseudulla liikkuu yli 60 prosenttia, osuus oli sama myös aiemmin. Nuorista kaupunkilaisista kolmannes liikkuu viikonloppuisin tai muina vapaapäivinä maaseudulla ja lähes 60 prosenttia liikkuu lomillaan maaseudulla. Erityisesti nuorten lomanvietto maaseudulla on lisääntynyt vuodesta 2020, jolloin osuus oli 48 prosenttia. Tässä yhteydessä on kuitenkin todettava, että nuorten kaupunkilaisten ajan vietto isojen kaupunkien keskustoissa on myös lisääntynyt aiemmasta.

Maaseutu yleisesti nähdään useimmin tärkeänä osana kulttuuriperintöä, tilan ja rauhan paikkana sekä paikkana, missä käydään latautumassa ja virkistäytymässä. 10 vuoden kuluttua maaseutu nähdään aiempaa useammin paikkana, missä omistetaan maata, metsää tai rakennuksia, latautumis- ja virkistäytymispaikkana sekä alueena, missä on vapaa-ajan asunto. Neljä kymmenestä arvioi, että yhä useampi suomalainen tekee etätöitä maaseudulla vuonna 2035. Tässä valossa voidaan ajatella mökkiläisyyden säilyvän myös jatkossa tärkeänä osana suomalaisuutta.

Mökkiläisyyteen ilmiönä liittyy myös vuokramökeillä oleilu. Vuokramökkeilyyn liittyviä asioita ei Mökkibarometrissa tarkastella muilta osin kuin siten, että vapaa-ajan asunnon omistajilta kysytään oman vapaa-ajan asunnon vuokraamisesta ja kiinnostuksesta vuokraamista kohtaan. Tähän liittyvät tilastot (kts. kaavio 9) osoittavat, että kotimaisten yöpymisten määrä on koronavuosiin saakka noussut rivakasti ja vuoden 2021 huippuvuoden jälkeen vakiintunut noin 2,8 miljoonaan yöpymiseen. Mökkien vuokraaminen on erityisesti kotimainen ilmiö, sillä ulkomaisten yöpymisten määrä vuokramökeissä on ollut vuonna 2024 noin puoli miljoonaa yöpymistä eli noin 15 prosenttia kaikista vuokramökkiyöpymisistä.

Kuvio 9. Kotimaiset yöpymiset vuokramökeissä 2018–2024, lkm. Tilastokeskus

3 Mökkibarometri 2025

3.1 Toteutus

Mökkibarometri 2025 toteutettiin 14.1.-17.2.2025 välisenä aikana. Kysely toteutettiin kirjeinformoituna sähköisenä kyselynä siten, että vapaa-ajan asunnon omistajatalouksiin lähetettiin infokirje tutkimuksesta kotiosoitteeseen. Tutkimus toteutettiin nyt toisen kerran tällä tavalla.

Kirjeessä kuvattiin tutkimusta, sen taustaa ja motivoitiin vastaajia osallistumaan tutkimukseen. Heidät ohjattiin tätä tutkimusta varten luodulle verkkosivustolle (www.mokkibarometri2025.fi), missä oli lisätietoa tutkimuksesta. Vastaamaan he pääsivät syöttämällä yksilöidyn vastaajatunnuksen/salasanan.

Tutkimuksen otos hankittiin Digi- ja väestötietovirastosta (DVV). Otoksen koko oli kaikkiaan 5000 vapaa-ajan asuntotaloutta (yksi henkilö per talous) maakuntakiintiöillä. Lisäksi otoksen poimintaehtoina käytettiin sitä, että puolet otoksesta on vapaa-ajan asunnon omistajia, joilla vapaa-ajan asunto on vakituksessa asuinkunnassa ja puolella jossakin toisessa kunnassa. Kohderyhmän ikärajaus oli 18 vuotta täyttäneet henkilöt sekä manner-Suomesta että Ahvenanmaalta.

Tutkimuksen toteutuksesta vastasi Taloustutkimus Oy.

Vastaaminen tutkimukseen oli mahdollista sekä suomen että ruotsin kielellä.

Tutkimukseen vastasi kaikkiaan 1138 vapaa-ajan asunnon omistajaa eli 23 prosenttia tutkimuksen otoksesta. Tämä on hieman pienempi osuus kuin edellisessä barometrissä (25,5 %).

Tutkimuksen sisältö pidettiin samana kuin aiemmin, jotta tuloksissa tapahtuvaa mahdollista muutosta voidaan seurata. Lomaketta kuitenkin hieman lyhennettiin ja mm. yöpymisten määrää kysyttiin vain yhden vuoden osalta eikä kaksoiskuntalaisuuteen liittyviä kysymyksiä esitetty tällä kertaa lainkaan. Tämä ei tarkoita, etteikö niitä jossakin myöhemmässä barometrissä voitaisi jälleen esittää.

Taulukko 2. Otos ja vastaajat maakunnittain

Maakunta	Otoksen koko, N	Osuus otoksesta (%)	Vastaajien määrä, n=	Osuus otoksesta (%)	Vastaus- aste (%)
MK01 Uusimaa	400	8 %	107	9 %	27 %
MK02 Varsinais-Suomi	450	9 %	92	8 %	20 %
MK04 Satakunta	200	4 %	40	4 %	20 %
MK05 Kanta-Häme	200	4 %	37	3 %	19 %
MK06 Pirkanmaa	450	9 %	113	10 %	25 %
MK07 Päijät-Häme	250	5 %	56	5 %	22 %
MK08 Kymenlaakso	150	3 %	30	3 %	20 %
MK09 Etelä-Karjala	200	4 %	41	4 %	21 %
MK10 Etelä-Savo	450	9 %	96	8 %	21 %
MK11 Pohjois-Savo	300	6 %	77	7 %	26 %
MK12 Pohjois-Karjala	250	5 %	53	5 %	21 %
MK13 Keski-Suomi	300	6 %	86	8 %	29 %
MK14 Etelä-Pohjanmaa	150	3 %	17	1 %	11 %
MK15 Pohjanmaa	200	4 %	48	4 %	24 %
MK16 Keski-Pohjanmaa	150	3 %	34	3 %	23 %
MK17 Pohjois-Pohjanmaa	300	6 %	69	6 %	23 %
MK18 Kainuu	150	3 %	31	3 %	21 %
MK19 Lappi	300	6 %	67	6 %	22 %
MK21 Ahvenanmaa	150	3 %	44	4 %	29 %
Koko maa	5 000	100 %	1 138	100 %	23 %

Maakuntakohtaisesti vastausaste vaihtelee Etelä-Pohjanmaan 11 prosentista Ahvenanmaan ja Keski-Suomen 29 prosenttiin. Maakuntakohtaisten tulosten tarkastelussa on aina, ennen johtopäätösten tekemistä, syytä kiinnittää huomiota kyseisen maakunnan vastaajamäärään.

3.2 Vastaajien kuvaus

Vastaajista 91 prosenttia vastasi suomeksi, 9 prosenttia ruotsiksi. Eniten vastauksia saapui Pirkanmaalta, Uudeltamaalta, Varsinais-Suomesta, Etelä-Savosta ja Keski-Suomesta, vähiten Etelä-Pohjanmaalta, Keski-Pohjanmaalta ja Kainuusta, sekä Kanta-Hämeestä että Kymenlaaksosta. Korkeimmat vastausasteet ovat Keski-Suomen ja Ahvenanmaan 29 prosenttia, Uudenmaan 27 ja Pohjois-Savon 26 prosenttia, matalimmat puolestaan Etelä-Pohjanmaan 11 ja Kanta-Hämeen 19 prosenttia.

Vastaajien taloudessa asuu keskimäärin 2 henkilöä, tämän mainitsee 65 prosenttia kaikista vastaajista. Vaikka vastaajan henkilöllisyyteen liittyviä kysymyksiä ei kysyttykään, voidaan päätellä, että vastaajat ovat melko iäkkäitä, mistä kertoo se, että 55 prosenttia vastaajista on eläkkeellä. Lisäksi vain 12 prosentilla vastanneista on taloudessaan on alle 18-vuotiaita, 9 prosentilla on 18–30-vuotiaita, 19 prosentilla 31–50-vuotiaita, 40 prosentilla 51–65-vuotiaita ja 52 prosentilla 65 vuotta täyttäneitä.

Talouden kuukausittaiset bruttotulot ovat yleisimmin (32 %) 2 500–4 999 euroa, toiseksi yleisimmin (27 %) hieman enemmän eli 5 000–7 499 euroa.

Taulukko 3. Vastaajien taustatietoja 2021 ja 2025 (%)

Taustatiedot	2021 %	2025 %
Kotitalouden koko		
1 henkilö	14 %	16 %
2 henkilöä	64 %	65 %
3 henkilöä	10 %	10 %
4 + henkilöä	12 %	8 %
Kotitalouden keskimääräiset yhteenlasketut kuukausitulot		
Alle 2 500 euroa	8 %	8 %
2 500–4 999 euroa	36 %	32 %
5 000–7 499 euroa	26 %	27 %
7 500–9 999 euroa	11 %	14 %
10 000 euroa +	9 %	9 %
EOS / ei vastausta	10 %	9 %
Vastaajan elämäntilanne		
Eläkkeellä	52 %	55 %
Työssä	34 %	34 %
Yrittäjä	8 %	7 %
Työtön tai lomautettu	3 %	2 %
Kotona oleva	1 %	0 %
Opiskelija	1 %	1 %
Muu	1 %	1 %

3.3 Vapaa-ajan asunnot

3.3.1 Rakennusvuosi, koko ja käyttötarkoitus

Suomalaisista vapaa-ajan asunnoista 46 prosenttia on rakennettu 1970–1990 -luvulla. Tätä vanhempia vapaa-ajan asuntoja on 28 prosenttia ja uudempia 25 prosenttia. Vastaajarakenne on tältä osin samanlainen kuin edellisessä tutkimuksessa.

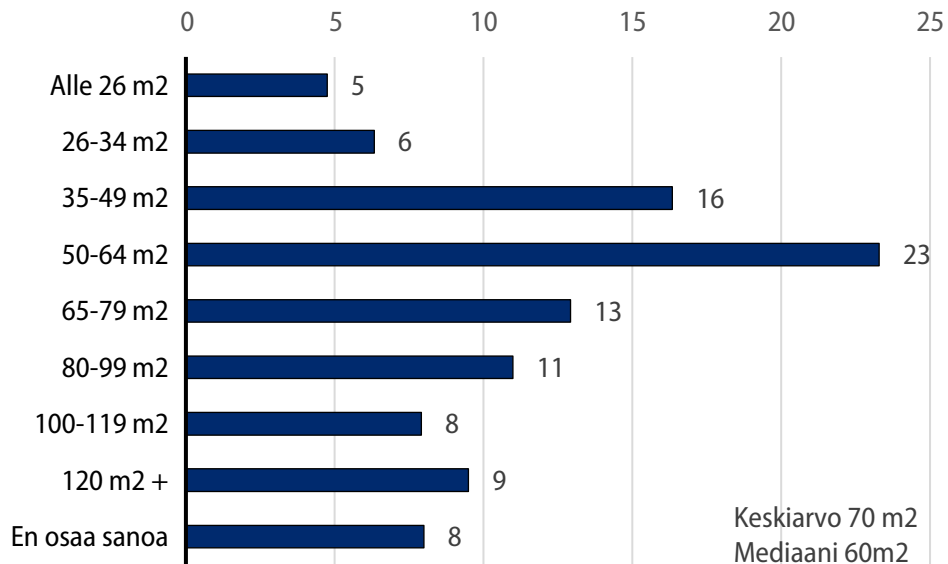
Taulukko 4. Vapaa-ajan asuntojen rakennusvuosi 2021 ja 2025 (%)

Rakennusvuosi	2021 %	2025 %
1940-luvulla tai sitä ennen	9 %	10 %
1950-luvulla	6 %	7 %
1960-luvulla	12 %	11 %
1970-luvulla	15 %	15 %
1980-luvulla	15 %	16 %
1990-luvulla	19 %	15 %
2000-luvulla	13 %	13 %
2010-luvulla	11 %	8 %
2020-luvulla	-	4 %

Ennen vuotta 1970 rakennettuja vapaa-ajan asuntoja on vastaajilla erityisen usein Uudellamaalla (54 %), Satakunnassa (52 %) ja Kanta-Hämeessä (43 %). Kuumimpina rakennusvuosina (1970-1990 -luvut) rakennettuja vapaa-ajan asuntoja on useimmin Etelä-Savossa (59 %), Pohjois-Pohjanmaalla (55 %), Pirkanmaalla (53 %), Pohjanmaalla (53 %), Keski-Suomessa (52 %) ja Ahvenanmaalla (52 %). Uusimpia eli 2000-luvulla tai sen jälkeen rakennettuja vapaa-ajan asuntoja on useimmin Kainuussa (52 %), Etelä-Pohjanmaalla (39 %), Lapissa (38 %) ja Keski-Pohjanmaalla (35 %).

Vapaa-ajan asunnon keskikoko on 70 neliömetriä, mediaanin ollessa 60 neliömetriä. Muutosta keskikoossa ei ole tapahtunut. Keskikooltaan suurimmat, yli 80 neliömetriä, vapaa-ajan asunnot löytyvät Uudeltamaalta ja Varsinais-Suomesta ja pienimmät (alle 60 neliömetriä) Keski-Pohjanmaalta ja Pohjanmaalta.

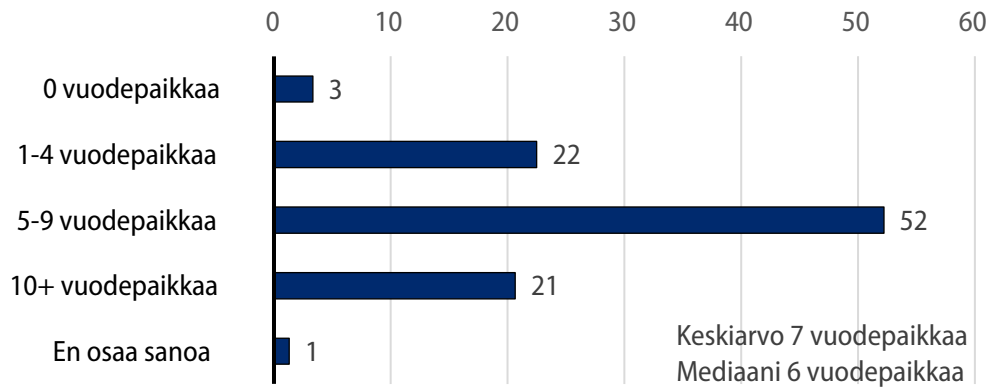
Kuvio 10. Vapaa-ajan asunnon koko, neliömetriä. Kaikki vastaajat, n=1138

Keskikooltaan suurimmat vapaa-ajan asunnot on vastausten mukaan rakennettu 1950-luvulla tai sitä ennen ja jälleen 2010-luvulla tai sen jälkeen. Molemmissa luokissa keskikoko on yli 80 neliömetriä, mediaaniluvun ylittäessä 70 neliömetriä. 1960-luvulta 1990-luvulle saakka rakennettujen vapaa-ajan asuntojen keskikoko oli selvästi alle 70 neliömetriä.

Mökeissä on keskimäärin 6,8 vuodepaikkaa (mediaani 6) kaikki rakennukset huomioiden. Vuodepaikkojen määrä ei ole muuttunut edellisestä barometrista.

Kuvio 11. Vapaa-ajan asunnon koko, vuodepaikat. Kaikki vastaajat, n=1138

Vastaajista 82 prosenttia omistaa yhden vapaa-ajan asunnon, 15 prosenttia kaksi. Keskimäärin vapaa-ajan asuntoja omistetaan 1,2 kpl. Useamman vapaa-ajan asunnon omistajia ovat tyypillisimmin ne taloudet, joissa tulotaso on korkeampi. Vähintään 10 000 euroa ansaitsevista talouksista 68 prosenttia omistaa yhden, 27 prosenttia kaksi ja 5 prosenttia tätä useampia vapaa-ajan asuntoja. Keskiarvo tässä tuloluokassa on 1,38 vapaa-ajan asuntoa.

Useimmin vapaa-ajan asunto omistetaan yhdessä puolison kanssa (41 %) tai yksin (38 %). Useamman omistajan vapaa-ajan asuntoja on 19 prosenttia, tämä osuus onkin noussut edellisestä tutkimuksesta (15 %).

Vastaajista 61 prosenttia kertoo, että vapaa-ajan asunto on eri kunnassa kuin vakituinen asunto. Tämä osuus on samaa tasoa kuin viimeksi (62 %). Ulkopaikka-kuntalaisten omistamien kesämökkien osuus vuonna 2022 oli tilastojen valossa hieman suurempi, eli 68 prosenttia (Tilastokeskus, Maaseutuindikaattorit). Tätä eroa selittää osittain se, että Mökkibarometrissa puolet otoksesta kohdistettiin vapaa-ajan asunnon omistajille, joilla vapaa-ajan asunto on samassa kunnassa kuin missä he vakituisesti asuvat.

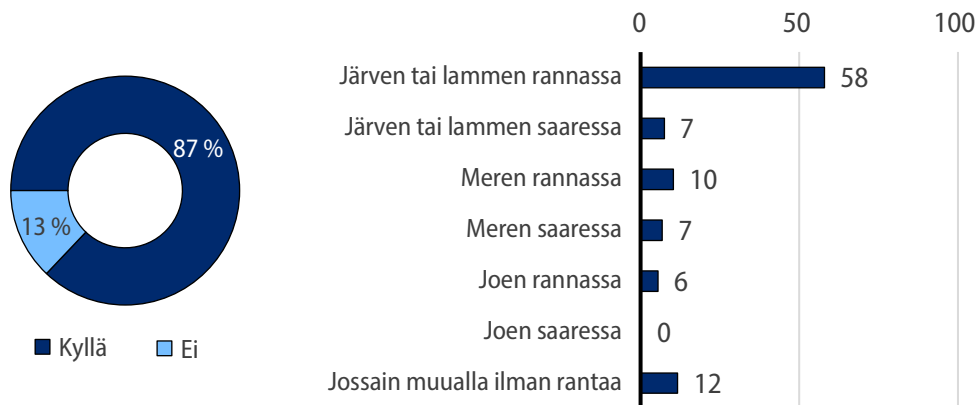
Vapaa-ajan asunto on lähes yksinomaan vapaa-ajan asumisen käytössä (95 %). Osuus oli samaa tasoa myös viimeksi (93 %).

3.3.2 Pääsy vapaa-ajan asunnolle sekä sijainti

Suurimmaksi osaksi (87 %) mökille pääsee autolla lähelle (alle 200 m päähän). Edellisessä tutkimuksessa osuus oli 86 prosenttia.

Useammalla kuin joka toisella (58 %) vapaa-ajan asunto on järven tai lammen rannassa. Lisäksi 7 prosentilla vapaa-ajan asunto on järven tai lammen saarella. Meren rannassa vapaa-ajan asunto on 10 prosentilla ja meren saarella 7 prosentilla. 6 prosentilla vapaa-ajan asunto on joen rannassa. Reilulla kymmeneosalla (12 %) vapaa-ajan asunto ei ole minkään vesistön rannalla.

Kuvio 12. Pääseekö vapaa-ajan asuntonne pihaan tai välittömään läheisyyteen (alle 200 m päähän) autolla? Missä vapaa-ajan asuntonne sijaitsee? Kaikki vastaajat, n=1138

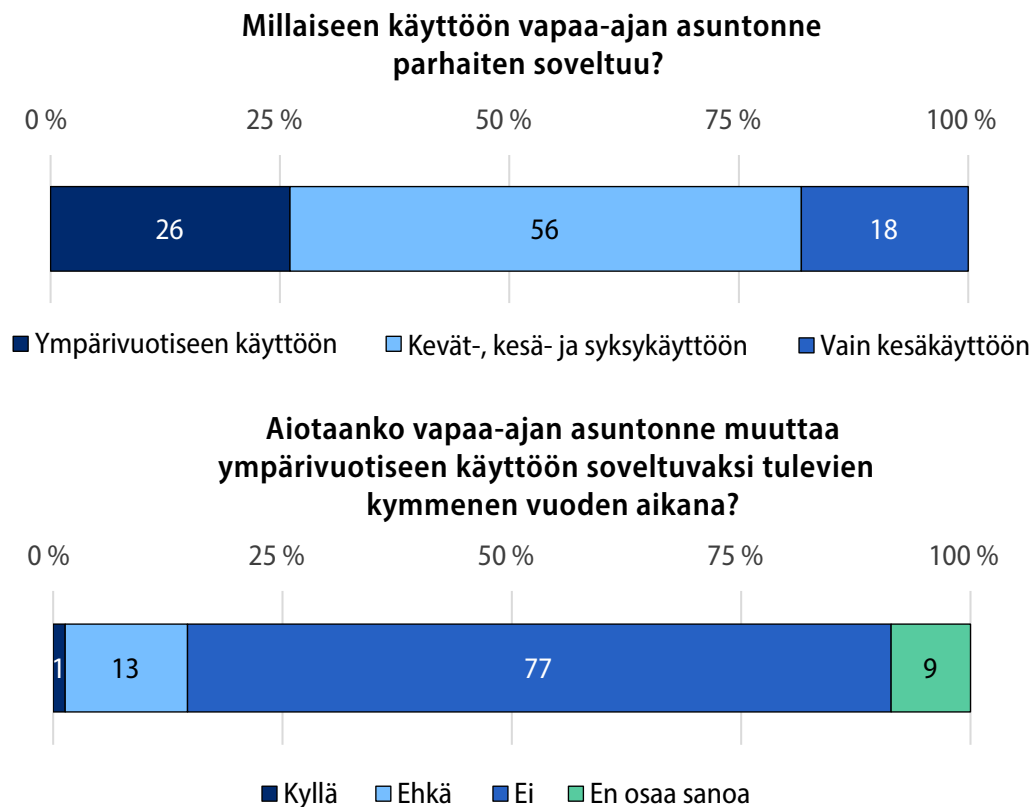
Järven tai lammen rannassa olevia vapaa-ajan asuntoja on nyt vastaajilla useammin kuin aiemmin (54 %). Meren rannassa olevien vapaa-ajan asuntojen osuus on suunnilleen samaa tasoa (11 %).

Vesistön rooli mökkeilyssä on siis keskeinen. Meren läheisyys painottuu ruotsinkielisillä, ja luonnollisesti merialueilla, eli varsinaissuomalaisilla ja uusmaalaisilla sekä pohjanmaalaisilla ja kymenlaaksolaisilla. Muissa maakunnissa vapaa-ajan asunto on korostuneen usein järven rannassa. Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla mainitaan toki useimmin järven ranta, mutta molemmissa maakunnissa on muita maakuntia useammin vapaa-ajan asunto myös joen äärellä.

3.3.3 Soveltuvuus käyttöön eri vuodenaikoina ja vapaa-ajan asunnon vuokraaminen

Vapaa-ajan asunto on useimmin sulan ajan käyttöön soveltuva. 56 prosenttia kertoo, että vapaa-ajan asuntoa voi käyttää keväällä, kesällä ja syksyllä. 26 prosenttia kertoo, että vapaa-ajan asuntoa voi käyttää ympärivuotisesti, 18 prosenttia sanoo, että vapaa-ajan asunto on vain kesäkäyttöön. Ympärivuotisuus korostuu Lapissa, Etelä-Pohjanmaalla (n=17), Pohjois-Pohjanmaalla, Päijät-Hämeessä ja Satakunnassa. Näillä aluella vähintään 30 prosenttia vastaajista kertoo, että vapaa-ajan asuntoa voi käyttää kaikkina vuodenaikoina.

Kuvio 13. Vapaa-ajan asunnon soveltuvuus käyttöön eri vuoden aikoina. Kaikki vastaajat, n=1138. Vapaa-ajan asunto ei sovellu ympärivuotiseen käyttöön, n=841

Aiemmissa tutkimuksissa vastaajat ilmoittivat useammin, että vapaa-ajan asunto soveltuu ympärivuotiseen käyttöön (2016: 34 %; 2021: 29 %).

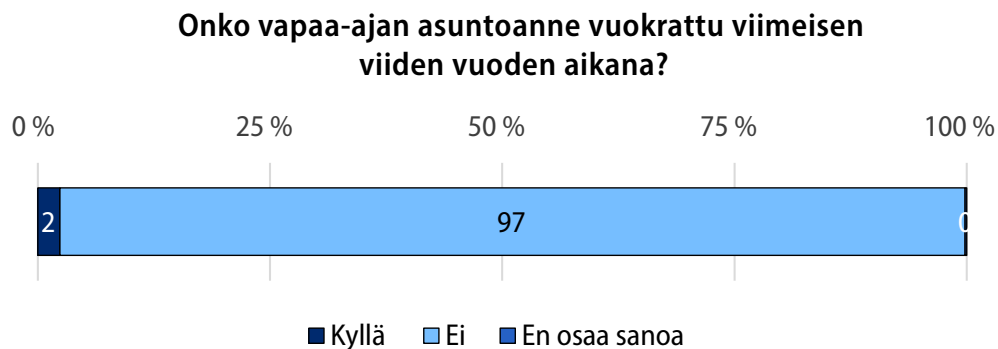
Se 74 prosenttia, joilla vapaa-ajan asunto ei ole ympärivuotiseen käyttöön soveltuva, ei valtaosin ole sitä sellaiseksi muuttamassakaan. Vain 1 prosentti arvioi muuttavansa vapaa-ajan asunnon sellaiseksi seuraavan 10 vuoden aikana, 13 prosenttia saattaa niin tehdä, mutta 77 prosenttia ei aio muuttaa vapaa-ajan asunnon käyttötarkoitusta. Edellisessä tutkimuksessa käyttötarkoituksen muuttokäikeet olivat hieman yleisempiä (kyllä: 3 % ja ehkä: 13 %).

Ulkopaikkakuntalaisista yksi prosentti aikoo muuttaa vapaa-ajan asuntonsa ympärivuotiseen käyttöön soveltuvaksi, 13 prosenttia ehkä muuttaa.

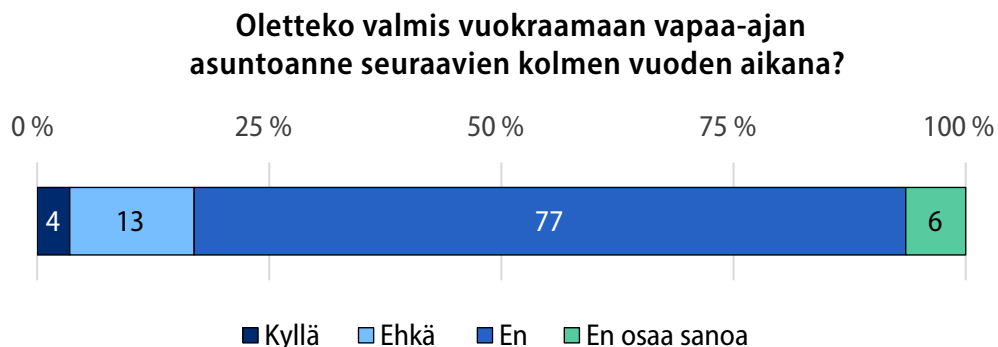
Vapaa-ajan asunnon vuokratyö ei vastaajien mukaan ole kovin yleistä, sillä vain 2 prosenttia mainitsee vuokranneensa vapaa-ajan asuntoa viimeisen viiden vuoden aikana. Vuokraamiseen liittyvissä tuloksissa on huomattava, että otos rajautui yksityishenkilöiden omistamiin vapaa-ajan asuntoihin.

Vuokraamisvalmius seuraavan kolmen vuoden aikana on hieman suurempaa, 4 prosenttia on siihen valmis ja 13 prosenttia mahdollisesti.

Kuvio 14. Vapaa-ajan asunnon vuokraaminen

Kaikki vastaajat, n=1138

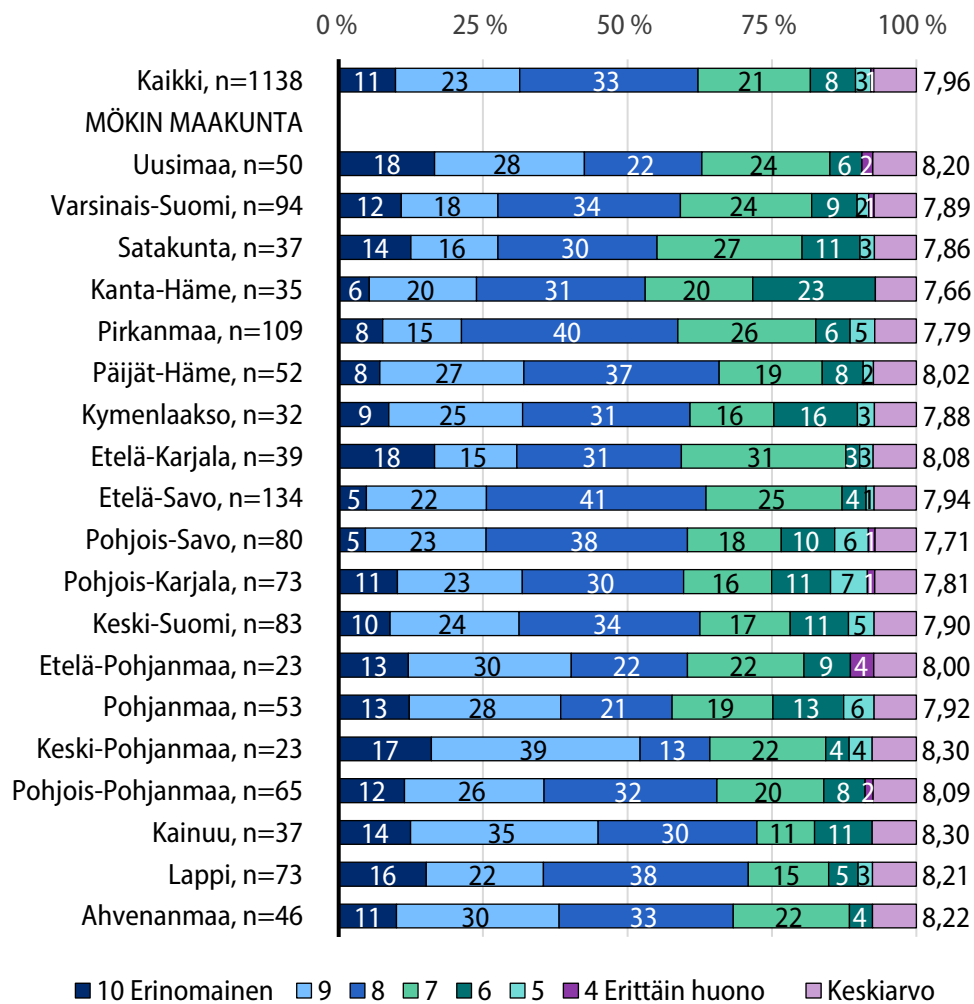
Vastaaja on omistaja/yksi omistajista, n=1111

Yhteenvetona vuokraamisesta ja halukkuudesta vuokrata omistamaansa vapaa-ajan asuntoa voidaan sanoa, että noin neljää viidestä asia ei juurikaan kiinnosta, vajaata viidesosaa se jossakin määrin voisi kiinnostaa.

3.3.4 Vapaa-ajan asunnon kunto

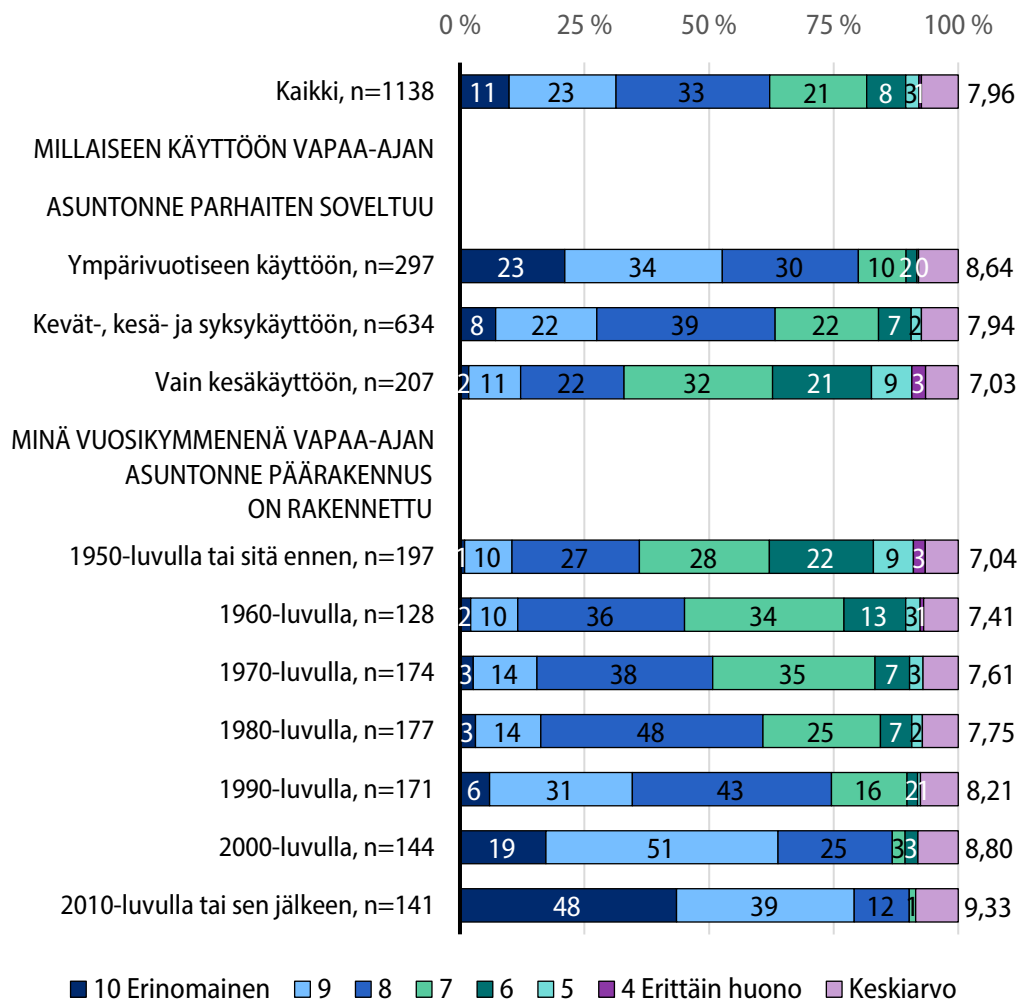
Suomalaisten vapaa-ajan asuntojen kunto on keskimäärin hyvä. Kouluarvostelun asteikolla 4–10 arvioituna vapaa-ajan asunnon omistajat arvioivat vapaa-ajan asuntonsa kunnoksi 7,96. Taso on sama kuin aiemmin (8,0).

Kuvio 15. Vapaa-ajan asunnon kunto 1/2. Kaikki vastaajat, n=1138

Maakunnittain tarkasteltuna vaihteluväli on aika pieni (7,66–8,30). Ympäri vuotiseen käyttöön tarkoitetut vapaa-ajan asunnot ovat omistajiensa mielestä keskimäärin todella hyvässä kunnossa (8,64) kun taas kesäkäyttömökeissä tilanne on heikompi (7,03).

Kuvio 16. Vapaa-ajan asunnon kunto 2/2. Kaikki vastaajat, n=1138

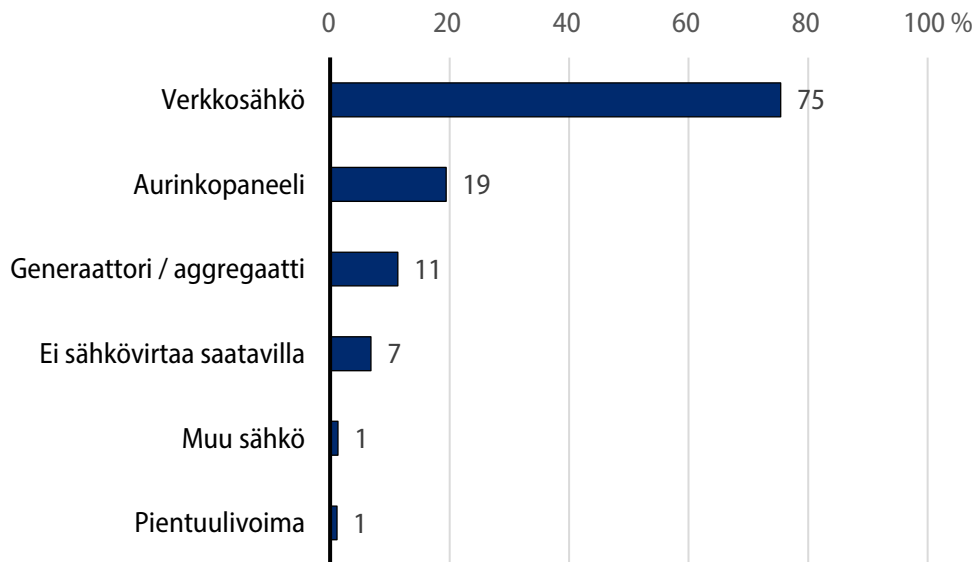

Rakennusvuosi toki vaikuttaa kuntoarvioon. Mitä uudempi, sitä paremmassa kunnossa vapaa-ajan asunto keskimäärin on. Noin 30 vuotta vanhojen vapaa-ajan asuntojen kuntoa voidaan yleensä pitää vielä hyvänä, mutta tätä vanhempien vapaa-ajan asuntojen kunto saa omistajiltaan jo kriittisempiäkin arvioita.

3.3.5 Vapaa-ajan asunnon virtälähteet ja lämmitys

Vastaajista kolmella neljästä (75 %) on vapaa-ajan asunnossaan verkkosähkö. Lisäksi joka viidennellä (19 %) on käytössään aurinkopaneeleita, joka kymmenennellä (11 %) generaattori tai aggregaatti. Vain 7 prosenttia kertoo, ettei vapaa-ajan asunnossa ole minkäänlaista sähkövirtaa.

Kuvio 17. Vapaa-ajan asunnon virtälähteet ja lämmitystapa. Kaikki vastaajat, n=1138

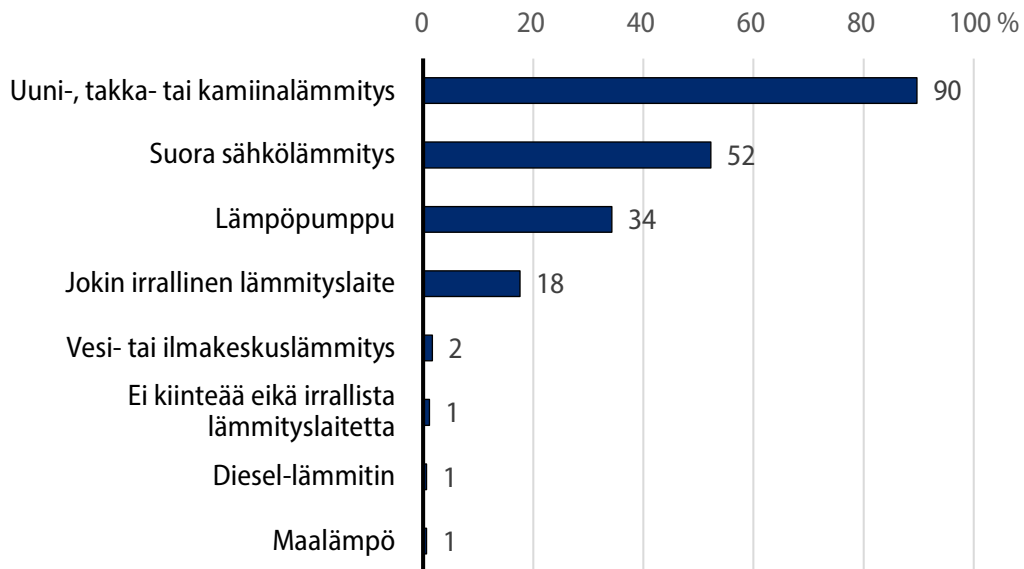
Sähköttömät vapaa-ajan asunnot ovat keskimääräistä useammin saarella olevia vapaa-ajan asuntoja (9 %) ja vain kesäkäyttöön tarkoitettuja vapaa-ajan asuntoja (19 %). Eri vuosikymmenillä rakennetuista vapaa-ajan asunnoista sähköttömiä on hyvin samansuuntaisesti (6–10 %) aina 2000-luvulla rakennettuihin vapaa-ajan asuntoihin saakka. Sen sijaan 2010-luvulla tai sen jälkeen rakennetuista vapaa-ajan asunnosta vain 3 prosenttia on ilman mitään sähköä.

Aurinkopaneelijärjestelmä tai generaattori/aggregaatti on useammin käytössä silloin, kun autolla ei pääse vapaa-ajan asunnon pihaan tai lähelle sitä. Ne ovat korostuneesti käytössä myös saarella olevissa vapaa-ajan asunnoissa sekä kevät-, kesä- tai syyskäyttöön soveltuvissa vapaa-ajan asunnoissa.

Verkkosähkön omaavien osuus on pienentynyt aiemmasta (79 %), aurinkopaneelien osuus on puolestaan kasvanut aiemmasta (15 %). Sähköttömien vapaa-ajan asuntojen osuus on ennallaan.

Yleisin lämmitysmuoto on uuni-, takka- tai kamiinalämmitys (90 %). Suora sähkölämmitys on joka toisessa vapaa-ajan asunnossa (52 %), kolmanneksi yleisin lämmitysmuoto on lämpöpumppu (34 %). Irrallisia lämmityslaitteita on 18 prosentilla vapaa-ajan asunnoista. Uuni, takka tai kamiina sekä suora sähkölämmitys löytyy kaikenikäisistä vapaa-ajan asunnoista yhtä laajasti. Lämpöpumppuja on asennettu selvästi yleisemmin uusiin vapaa-ajan asuntoihin (53 %), mutta melko usein myös vanhimpiin (26 %).

Kuvio 18. Vapaa-ajan asunnon lämmitystapa. Kaikki vastaajat, n=1138

Lämmitysmuotojen merkittävin muutos aiempaan verrattuna on lämpöpumppujen osuuden nouseminen 34 prosenttiin. Myös irrallisia lämmityslaitteita on aiempaa useammalla.

Taulukko 5. Lämmitysmuoto 2021 ja 2025 (%)

Lämmitysmuoto	2021 %	2025 %
Uuni-, takka- tai kamiinalämmitys	88 %	90 %
Suora sähkölämmitys	54 %	52 %
Lämpöpumppu	28 %	34 %
Jokin irrallinen lämmityslaitte	14 %	18 %
Vesi- tai ilmakekuslämmitys	2 %	2 %
Ei kiinteää eikä irrallista lämmityslaitetta	1 %	1 %
Muu	4 %	2 %

Joka kolmannessa (33 %) vapaa-ajan asunnossa on sähkölämmitys pysyvästi päällä talvella 2024–2025. Joka kolmannella (36 %) se olisi myös mahdollista. Suurin piirtein samanlaisella osuudella (30 %) ei ole mahdollista pitää lämmitystä päällä talvella. Mitä uudempi vapaa-ajan asunto, sitä yleisempää on sähkölämmityksen päällä olo myös talvella.

Peruslämpöä talvella päällä pitävien osuus on pienentynyt selvästi (40 % -> 33 %). Nyt ollaan lähellä vuoden 2016 tutkimuksen tasoa (32 %). Edellisen tutkimuksen jälkeen tapahtuneiden sähköenergian hinnan muutosten ja vaihtelujen voidaan nähdä vaikuttavan myös vapaa-ajan asunnon lämmittämiskäytäntöihin. Lisäksi on huomattava, että korona-aikana vapaa-ajan asunnolla vietettiin enemmän aikaa, mikä vaikuttaa myös asunnon lämmittämiskäytäntöihin.

3.3.6 Vapaa-ajan asunnon varustelutaso

Vapaa-ajan asunnoilla on hyvä perusvarustelutaso. Yleisintä on, että siellä on jääkaappi (93 %), liesi (92 %), uuni (80 %), vene (81 %) ja televisio (75 %). Joka kolmannessa vapaa-ajan asunnossa on lisäksi suihku, joka neljännessä kylmäkellari, joka viidennessä astianpesukone, pyykinpesukone ja postilaatikko. Kiinteä laajakaista on reilulla kymmeneosalla vapaa-ajan asunnoista.

Vapaa-ajan asuntojen varustelutasossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia aiemmasta. Lähinnä voidaan nostaa esiin muutaman prosenttiyksikön nousu kiinteän laajakaistan kohdalla.

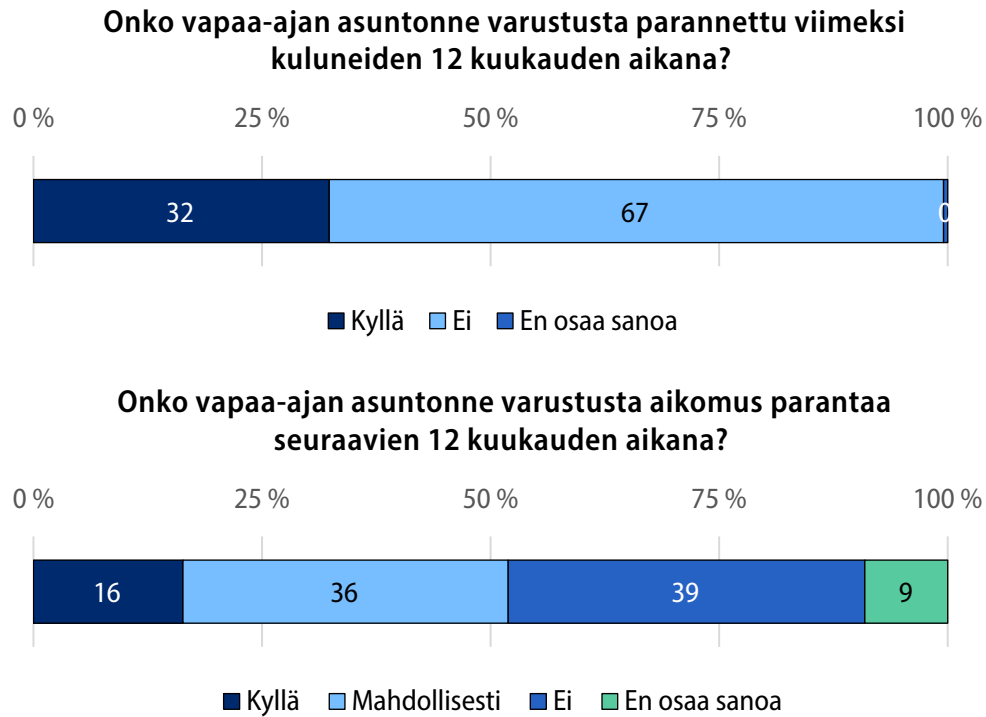
Taulukko 6. Varustelutaso 2021 ja 2025 (%)

Varuste	2021 %	2025 %
Jääkaappi	93 %	93 %
Liesi	94 %	92 %
Vene	81 %	81 %
Uuni	83 %	80 %
Televisio	75 %	75 %
Suihku	31 %	31 %
Kylmäkellari	23 %	23 %
Astianpesukone	20 %	20 %
Postilaatikko	25 %	20 %
Pyykinpesukone	21 %	19 %
Kiinteä laajakaista	8 %	12 %

Jääkaappi, uuni, liesi, vene ja televisio löytyvät melko lailla kaikenikäisistä mökeistä samalla tavalla. Kylmäkellari on erityisen usein vanhimmissa mökeissä, kun taas uudemmissa se puuttuu. Vastaavasti astian- ja pyykinpesukoneet, suihku ja laajakaista löytyvät useimmin hieman uudemmissa mökeistä. Kiinteä laajakaista on 14 prosentissa vuoden 2010 jälkeen mutta myös 1990-luvulla rakennetuista mökeistä ja 19 prosentissa vuosina 2000–2010 rakennetuissa mökeissä.

Jatkotutkimusten osalta on suositeltavaa uudistaa tutkimusta varustelutasokysymysten osalta. Esimerkiksi television katselukäytännöt ovat voimakkaasti muuttuneet, jolloin kannattaa pohtia onko sinällään mielekästä kysyä, onko vapaa-ajan asunnolla fyysistä televisiolaitetta.

Kuvio 19. Vapaa-ajan asunnon varustuksen parantaminen. Kaikki vastaajat, n=1138

Joka kolmas (32 %) kertoo, että vapaa-ajan asunnon varustusta on parannettu viimeisen vuoden aikana. Tämä osuus on pienentynyt edellisen barometrin vastaava kysymyksestä (38 %).

16 prosenttia aikoo parantaa sitä seuraavan vuoden aikana ja 36 pitää varustuksen parantamista mahdollisena. Myös varustustason parantamista aikovien osuus on pienempi kuin edellisessä tutkimuksessa (21 %). Asiaa pohtivien osuus on pysynyt ennallaan.

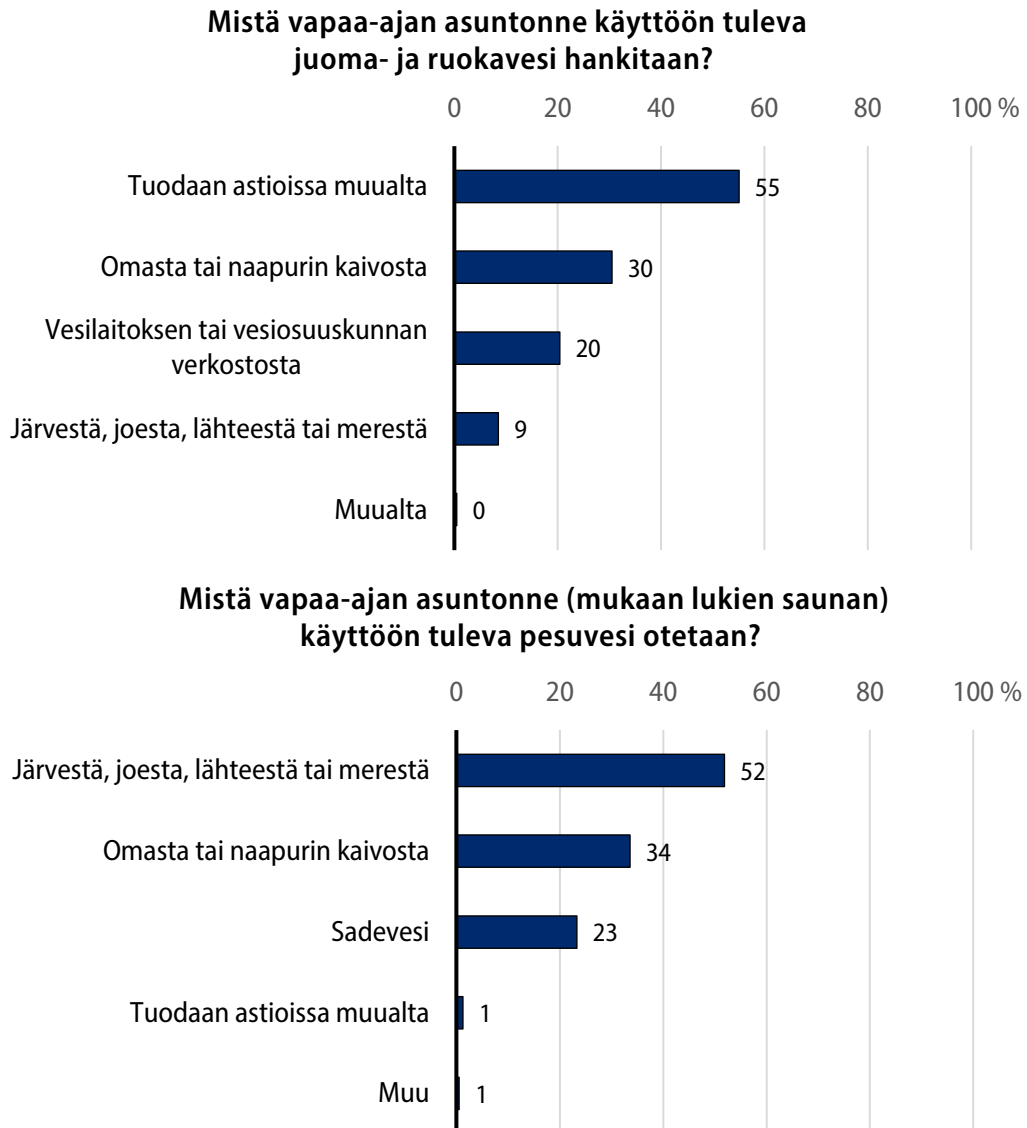
Taulukko 7. Varustelutason parantamisaikeet seuraavan 12 kuukauden aikana 2016, 2021 ja 2025

Varustelutason parantaminen seuraavan vuoden aikana	2016 %	2021 %	2025 %
Aikoo parantaa	14 %	21 %	16 %
Parantaa mahdollisesti	30 %	35 %	36 %
Ei aio parantaa	40 %	37 %	39 %
Ei osaa sanoa	16 %	8 %	9 %

3.3.7 Vapaa-ajan asunnon vesi- ja jätevesi- ja jätehuoltoasiat

Juoma- ja ruokavesi mökeille hankitaan useimmin tuomalla se muualta astioiden avulla (55 %). Joka kolmannella (30 %) on käytössä oma tai naapurin kaivo, joka viidennellä (20 %) vesilaitoksen tai -osuuskunnan verkosto. Joka kymmenes (9 %) hakee veden vesistöistä. Osalla vapaa-ajan asunnoista ruoka- ja juomavettä hankitaan useammilla tavoilla.

Kuvio 20. Vapaa-ajan asunnon vesihuolto. Kaikki vastaajat, n=1138

Taulukko 8. Juoma- tai ruokaveden hankintapaikka 2021 ja 2025 (%)

Juoma- tai ruokaveden hankintapaikka	2021 %	2025 %
Tuodaan astioissa muualta	52 %	55 %
Oma tai naapurin kaivo	33 %	30 %
Vesilaitoksen tai vesiosuuskunnan verkostosta	19 %	20 %
Järvestä, joesta, lähteestä tai merestä	8 %	9 %
Muualta	2 %	0 %

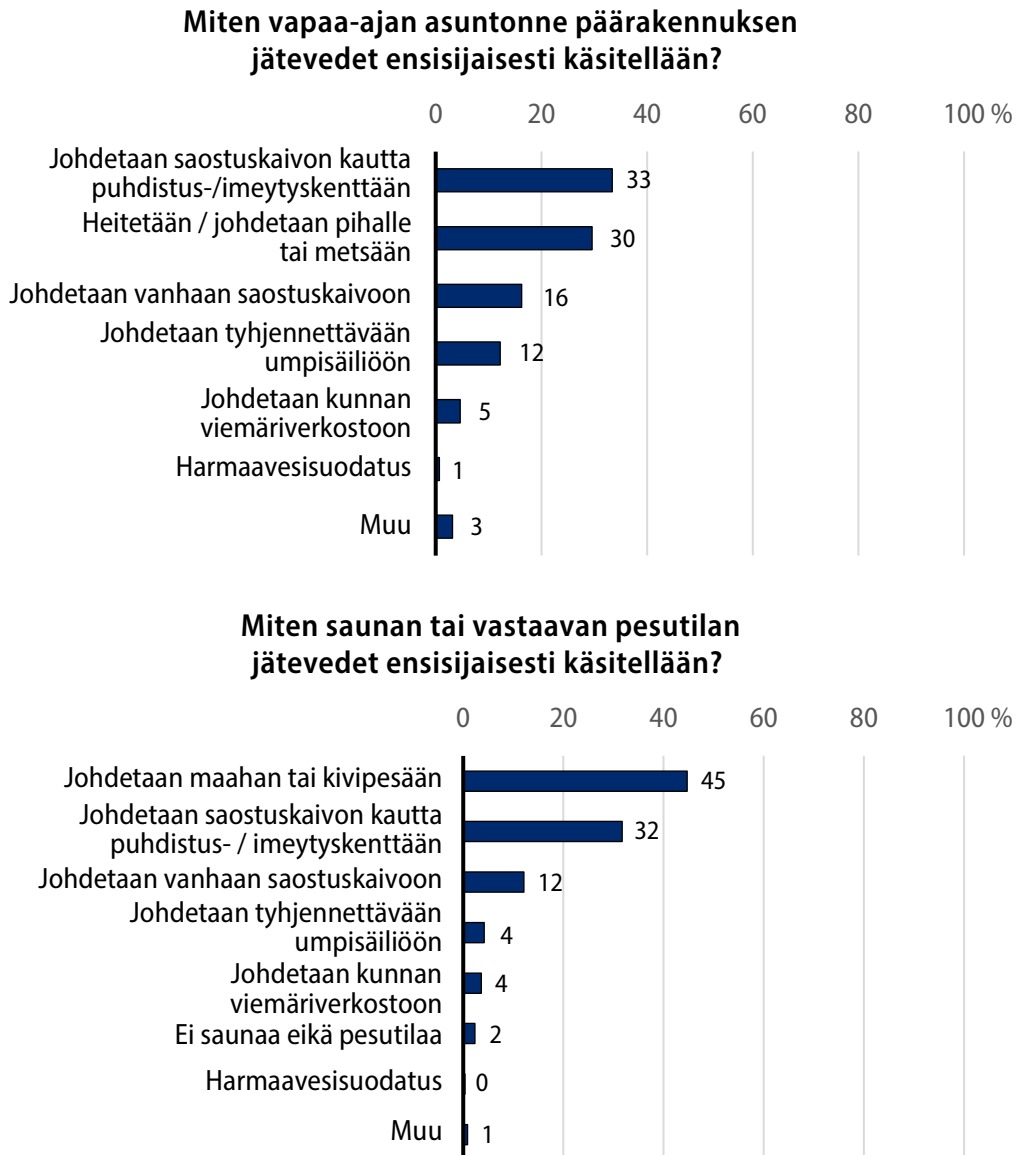
Juoma- tai ruokaveden tuonti astioissa on hieman yleisempää kuin aiemmin, vastaavasti kaivon käyttö on hieman harvinaisempaa.

Pesuvesi hankitaan useimmin vesistöstä (52 %), mutta joka kolmas käyttää siihenkin kaivovettä (34 %). Verkstovettä pesuvetenä käyttää 20 prosenttia. ”Muualta” -vastausten joukosta poimittuna sadevesi mainitaan kohtuullisen usein. Pesuvedenkin osalta voidaan sanoa, että osassa vapaa-ajan asunnoista se hankitaan useammasta paikasta.

Taulukko 9. Pesuveden hankintapaikka 2021 ja 2025 (%)

Pesuv veden hankintapaikka	2021 %	2025 %
Järvestä, joesta, lähteestä tai merestä	49 %	52 %
Oma tai naapurin kaivo	36 %	34 %
Vesilaitoksen tai vesiosuuskunnan verkostosta	19 %	20 %
Muualta	7 %	6 %

Kuvio 21. Vapaa-ajan asunnon jätevesihuolto. Kaikki vastaajat, n=1138

Päärakennuksen jätevesien käsittelyssä ei ole yhtä selkeää ja kaikenkattavaa toimintatapaa. Kolmasosa (33 %) johtaa vedet saostuskaivon kautta puhdistus- tai imeytyskenttään, kolmasosa (30 %) heittää vedet pihalle tai metsään. Osa (16 %) johtaa vedet vanhaan saostuskaivoon ja 12 prosenttia tyhjennettävään umpisäiliöön. Viemäriverkosto on käytössä vain 5 prosentilla.

Taulukko 10. Päärakennuksen jätevesien ensisijainen käsittelytapa 2021 ja 2025 (%)

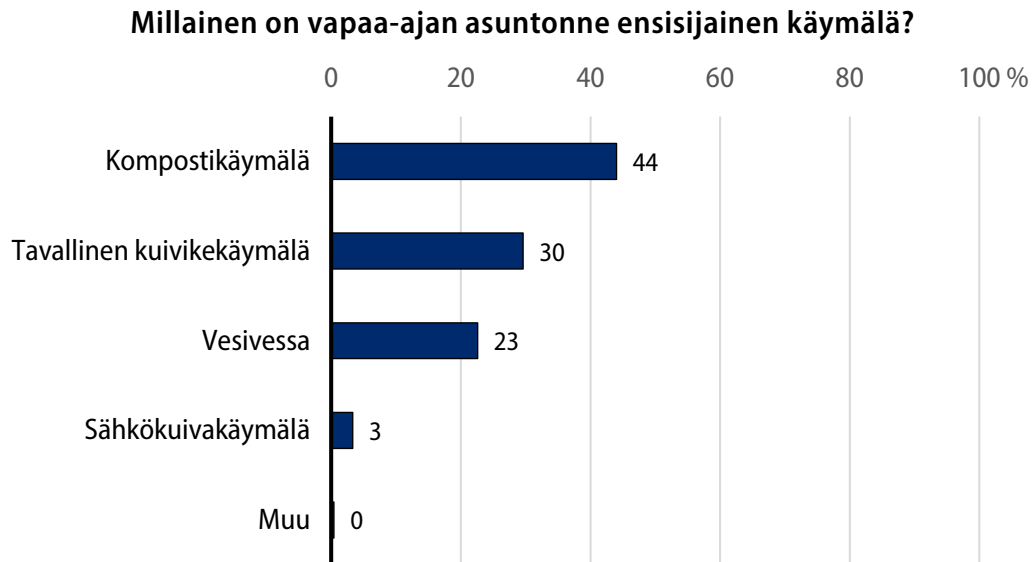
Päärakennuksen jätevesien ensisijainen käsittelytapa	2021	2025
Johdetaan saostuskaivon kautta puhdistus- / imeytyskenttään	31 %	33 %
Heitetään / johdetaan pihalle tai metsään	26 %	30 %
Johdetaan vanhaan saostuskaivoon	15 %	16 %
Johdetaan tyhjennettävään umpisäiliöön	13 %	12 %
Johdetaan kunnan viemäriverkostoon	5 %	5 %

Saostuskaivon kautta puhdistus-/imeytyskenttään johtaminen on mainittu yhtä usein kuin aiemmin. Päärakennuksen jätevesien heittäminen tai johtaminen pihalle on jonkin verran yleisempää kuin aiemmin.

Saunan tai pesutilan jätevesien kanssa on yleisintä (45 %), että ne johdetaan maahan tai kivipesään. Tämä osuus oli vuonna 2021 hieman pienempi (42 %).

Toiseksi yleisin tapa on johtaa pesuvedet saostuskaivon kautta puhdistus- tai imeytyskenttään (36 %). Vuonna 2021 tämä osuus oli 34 prosenttia. Vapaa-ajan asuntojen omistajista 12 prosenttia johtaa vedet vanhaan saostuskaivoon, osuus on sama kuin aiemmin. Muita tapoja (tyhjennettävä umpisäiliö, viemäriverkosto) käyttää pienempi osuus vapaa-ajan asunnon omistajista. Vain kahdella prosentilla ei ylipäänsä ole saunaa eikä pesutilaa.

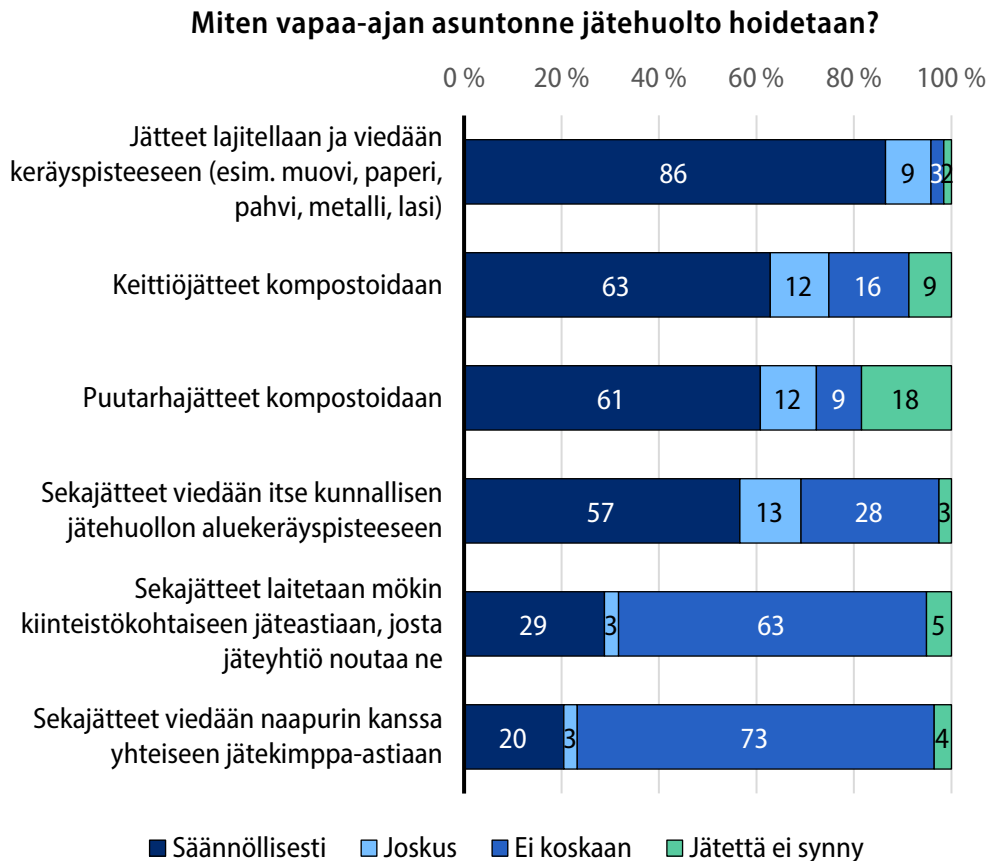
Kuvio 22. Vapaa-ajan asunnon jätehuolto, käymälä. Kaikki vastaajat, n=1138

Vapaa-ajan asunnoilla on käytännössä kolmenlaisia käymälöitä. Lähes puolella (44 %) on kompostikäymälä, joka kolmannella (30 %) tavallinen kuivakäymälä ja joka neljännellä (23 %) vesivessa. Sähkökuivakäymälä ei ole kovin yleinen (3 %). Käymälöiden suhteen ei ole tapahtunut kovin merkittäviä muutoksia edelliseen tutkimukseen verrattuna. Kompostikäymälöiden osuus oli aiemmin 41 prosenttia, osuus on nyt hieman kasvanut ja tavallisen kuivikekäymälän osuus vähentynyt 32 prosentista. Vesivessan ja sähkökuivakäymälän osuudet ovat suunnilleen ennallaan.

Vapaa-ajan asunnon jätehuollossa yleisintä on, että jätteitä lajitellaan ja viedään keräyspisteeseen, näin toimii 86 prosenttia säännöllisesti. Yleistä on myös keittiöjätteiden ja puutarhajätteiden kompostointi sekä se, että sekajätteet viedään itse kunnalliseen keräyspisteeseen. Sekajätteiden yhteistä jätekimppa-astiaa ei suurin osa (73 %) käytä koskaan. Viidesosalle (20 %) se on säännöllinen tapa. Isolla osalla (63 %) vapaa-ajan asunnon omistajista ei myöskään ole tapana se, että lajittelu tehdään omaan astiaan, jonka jäteyhtiö käy tyhjentämässä. Tätä käyttää säännöllisesti 29 prosenttia.

Kuvio 23. Vapaa-ajan asunnon jätehuolto. Kaikki vastaajat, n=1138

Jättekimppa-astiaa käytetään hieman useammin Etelä-Savossa, Kanta-Hämeessä ja Satakunnassa kuin keskimäärin Suomessa, sen sijaan esimerkiksi Etelä-Karjalassa ja Ahvenanmaalla vapaa-ajan asunnoilla sitä ei juuri käytetä. Myös Pohjanmaalla ja Kainuussa se on muuta Suomea harvinaisempaa. Yleisesti saarella olevilla vapaa-ajan asunnoilla kimppa-astian käyttö on myös harvinaisempaa kuin muilla vapaa-ajan asunnoilla.

Muita toimintatapoja mainittiin avoimessa vastauksessa ja sieltä nousee selvästi useimmin esiin se, että jätteet viedään mukana kotiin tai vakituiseen asuntoon.

Edellisessä, vuoden 2021 barometrissa jätteitä säännöllisesti lajittelevien ja niitä keräyspisteeseen vievien osuus oli sama 86 prosenttia. Puutarhajätteiden säännöllinen kompostointi on hieman aiempaa (66 %) vähäisempää, keittiöjätteiden säännöllinen kompostointi on toisaalta hieman kasvanut aiemmasta (61 %). Sekajätteiden kohdalla ei suuria muutoksia ole tapahtunut. Vuonna 2021

säännöllisesti niitä vei itse keräyspisteeseen 56 prosenttia, omaan astiaan niitä lajitteli säännöllisesti 28 prosenttia, ja 22 prosenttia vei sekajätteitä säännöllisesti yhteiseen astiaan, esimerkiksi naapurin kanssa.

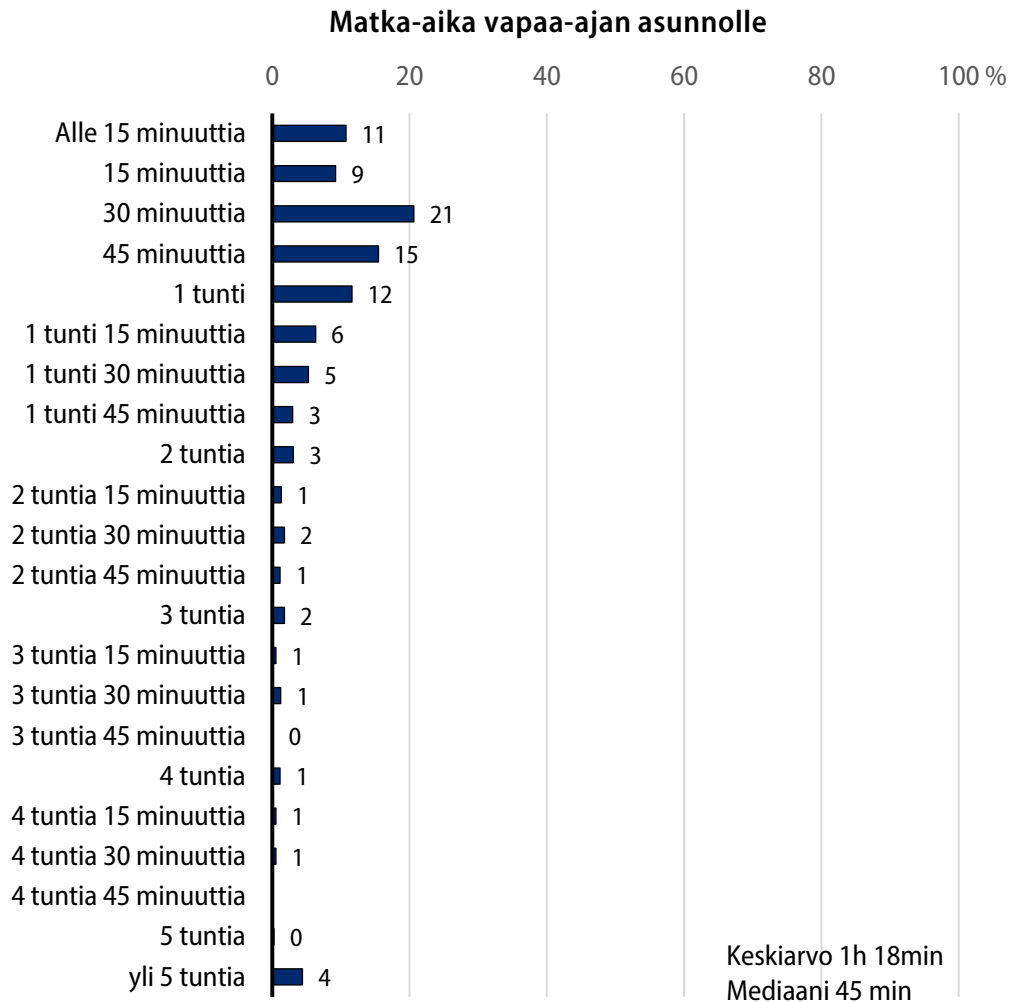
3.4 Vapaa-ajan asuntojen etäisyydet

3.4.1 Etäisyys kilometreissä

Vapaa-ajan asunto on keskimäärin 91 kilometrin päässä vakituisesta asunnosta yhteen suuntaan mitattuna. Mediaani on 45 kilometriä, mikä kertoo, että valta-osa mökeistä on kuitenkin lyhyemmän etäisyyden päässä. Keskiarvoa nostaa voimakkaasti useiden satojen kilometrien mittaiset vapaa-ajan asuntomatkat, yli 300 kilometrin päässä olevia vapaa-ajan asuntoja on 7 prosenttia. Kun vapaa-ajan asunto on samassa kunnassa vakituisen asunnon kanssa, on etäisyys keskimäärin 21 kilometriä (mediaani 16), toisessa kunnassa oleville vapaa-ajan asunnoille on keskimäärin 135 kilometriä (mediaani 80).

Kuvio 24. Vapaa-ajan asunnon sijainti. Kaikki vastaajat, n=1138

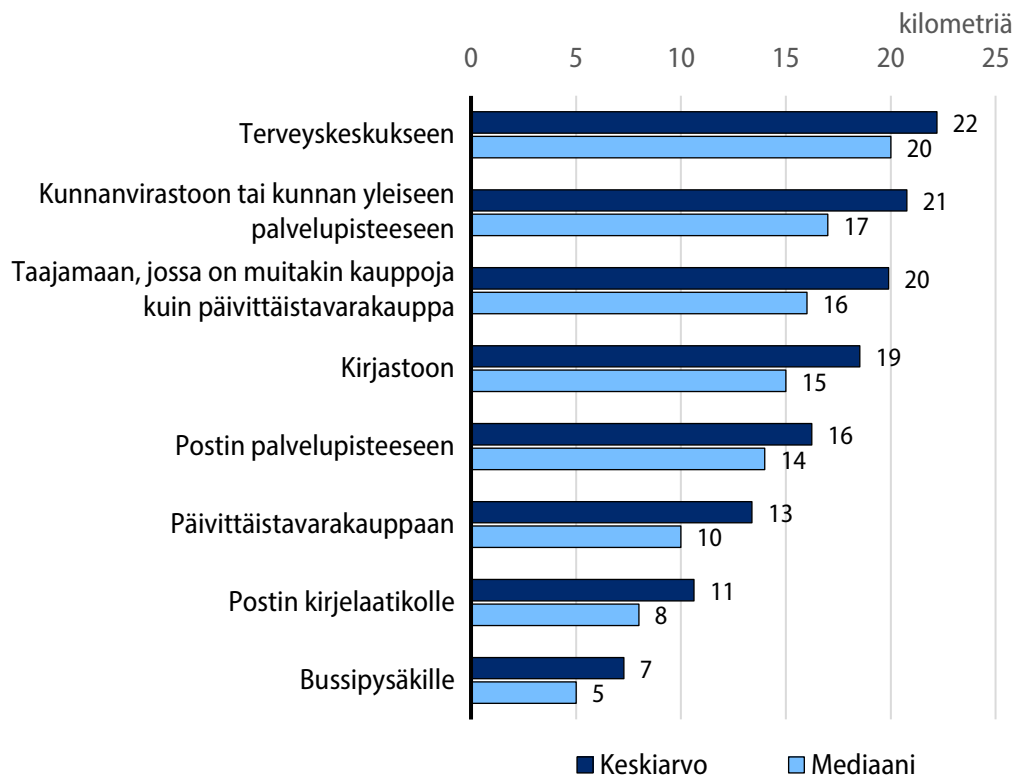

Vuoden 2021 barometrissä keskiarvoetäisyys oli 108 kilometriä, mediaanin ollessa 50 kilometriä.

Vastaajilta kysyttiin myös erilaisten palvelujen etäisyyttä vapaa-ajan asunnolta. Näistä voidaan todeta, että palveluiden äärelle on keskimäärin noin 7–22 kilometrin matka. Lähimpänä on bussipysäkki ja kauimmas joutuu menemään, kun ollaan matkalla terveyskeskukseen.

Pisimpiä etäisyydet eri kohteisiin ovat silloin kun vapaa-ajan asunto on Lapissa, Kainuussa, Pohjois-Karjalassa ja Pohjois-Pohjanmaalla.

Kuvio 25. Vapaa-ajan asunnon etäisyydet eri palveluihin. Kaikki vastaajat, n=1138

Etäisyydet ovat keskimäärin hieman pidempiä kuin edellisessä tutkimuksessa annetuissa arvioissa.

Taulukko 11. Etäisyydet lähimpiin palveluihin 2021 ja 2025

Kohde	Keskiarvo 2021, km	Keskiarvo 2025, km	Mediaani 2021, km	Mediaani 2025, km
Terveyskeskus	21	22	18	20
Kunnanvirasto tai kunnan palvelupiste	21	21	18	17
Taajamaan, jossa muitakin kauppoja	19	20	16	16
Kirjasto	18	19	15	15
Postin palvelupiste	16	16	15	14
Päivittäistavarakauppa	13	13	12	10
Postin kirjelaatikko	11	11	8	8
Bussipysäkki	9	7	5	5

3.4.2 Etäisyys minuuteissa

Aikaa vapaa-ajan asunnolle menoon (yhteen suuntaan, pysähtymättä, mahdollinen venematka mukaan laskettuna) kuluu keskimäärin noin 78 minuuttia, mediaaniarvon ollessa 45 minuuttia. Tämänkertaisessa barometrissa on hieman suurempi osuus sellaisia vapaa-ajan asuntoja, jotka ovat 45 minuutin–1 tunnin matkan päässä ja toisaalta hieman harvemmin kauempana olevia vapaa-ajan asuntoja.

Taulukko 12. Aika vapaa-ajan asunnolle yhteen suuntaan, pysähtymättä, mahdollinen venematka huomioiden, 2021 ja 2025 (%)

Aika	2021	2025
15 min tai vähemmän	19 %	20 %
30 min	19 %	21 %
45 min	13 %	15 %
1 h	9 %	12 %
1 h 15 min–1 h 30 min	13 %	11 %
1 h 45 min–2 h 45 min	14 %	10 %
3 h tai enemmän	14 %	9 %

Pisimmät vapaa-ajan asuntomatkat ovat Lapissa ja Kanta-Hämeessä asuvilla, keskimäärin yli 120 minuuttia. Myös uusmaalaisten, varsinaissuomalaisten ja keski- sekä pohjoispohjanmaalaisten vapaa-ajan asuntomatkat ovat keskimäärin verraten pitkiä (noin 90 minuuttia tai enemmän).

3.5 Vapaa-ajan asuntojen käyttö

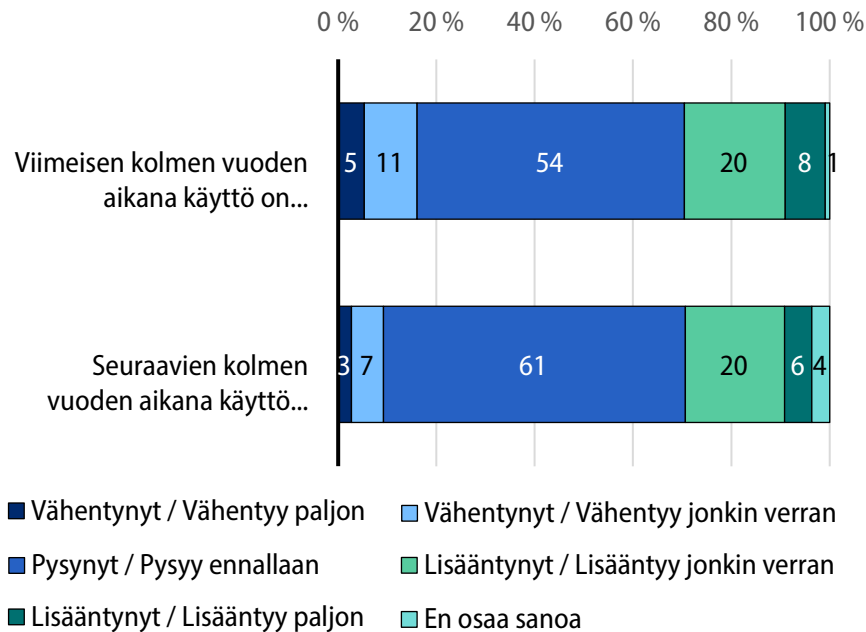
3.5.1 Käytössä tapahtuneet tai tapahtuvat muutokset

Noin puolet (54 %) vapaa-ajan asunnon omistajista kertoo, että sen käyttö on pysynyt ennallaan viimeisen kolmen vuoden aikana (verrattuna sitä edeltäneisiin vuosiin). Useammalla käyttö on kuitenkin enemmän lisääntynyt (28 %) kuin vähentynyt (16 %). Edellisessä tutkimuksessa osuudet olivat seuraavat: pysynyt ennallaan, 44 prosenttia, lisääntynyt, 44 prosenttia ja vähentynyt, 11 prosenttia.

Käyttö on lisääntynyt erityisesti ympärivuotiseen (33 %) tai kevät-, kesä ja syyskäyttöön (31 %) soveltuvien vapaa-ajan asuntojen osalta. Vain kesäkäyttöön soveltuvien vapaa-ajan asuntojen omistajien arvio on useammin sellainen, että käyttö on vähentynyt (26 % vs. on lisääntynyt 16 %). Kuitenkin kaikissa näissä eri tyyppisissä vapaa-ajan asunnoissa on yleisintä, että käyttö on pysynyt ennallaan.

Arvio seuraavasta kolmesta vuodesta on samansuuntainen, 61 prosentilla se pysyy ennallaan, 26 prosentilla lisääntyy ja 10 prosentilla vähenee. Edellisessä barometrissa 28 prosenttia arvioi käytön lisääntyvän ja 10 prosenttia vähenevän sekä 57 prosentin arvioidessa käytön pysyvän ennallaan. Luvut ovat siis hyvin samansuuntaisia tuoreimman kyselyn tulosten kanssa kun tarkastellaan sitä, millä tavalla käyttö viimeisen kolmen vuoden aikana on kehittynyt.

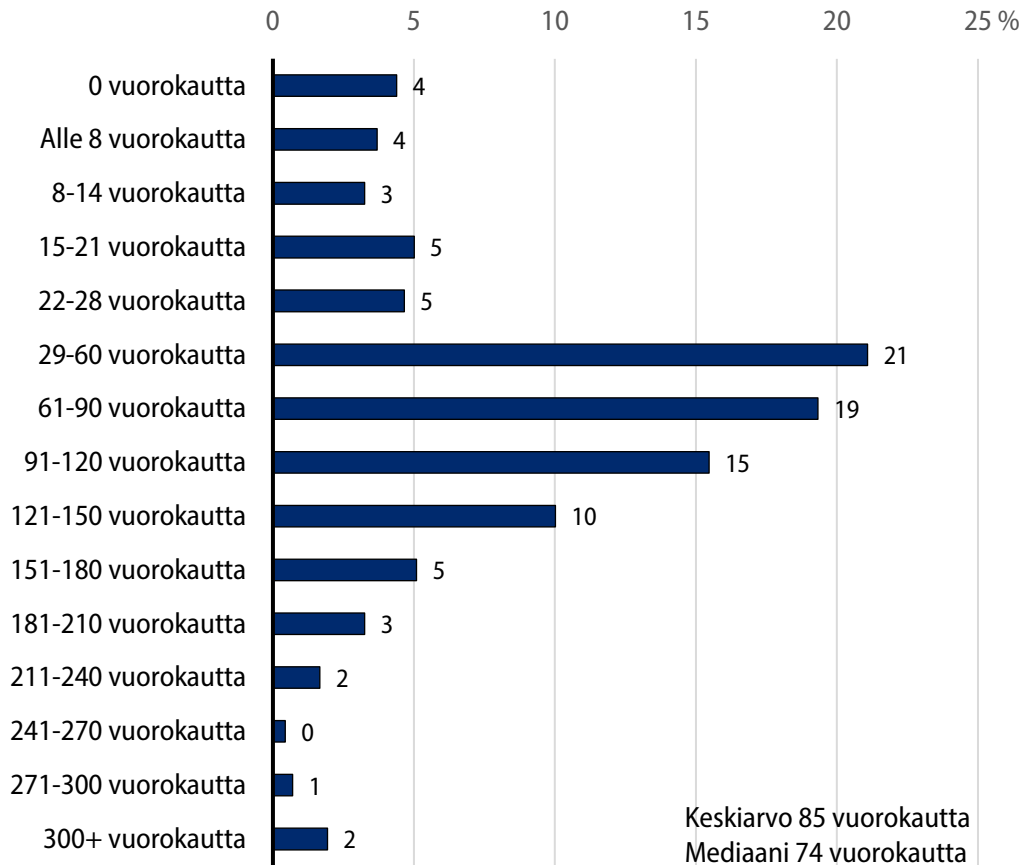
Kuvio 26. Vapaa-ajan asunnon käytön muutokset. Kaikki vastaajat, n=1138

3.5.2 Käyttö vuorokausina

Vapaa-ajan asuntoja on käytetty vuonna 2024 keskimäärin 85 vuorokautena. Mediaaniluku on 74 vuorokautta, mikä kertoo siitä, että osa vapaa-ajan asunnon omistajista viettää vapaa-ajan asunnollaan satoja vuorokausia vuodessa. 13 prosenttia kaikista vastanneista vapaa-ajan asunnon omistajista oli vapaa-ajan asunnollaan yli 150 vuorokautta vuonna 2024.

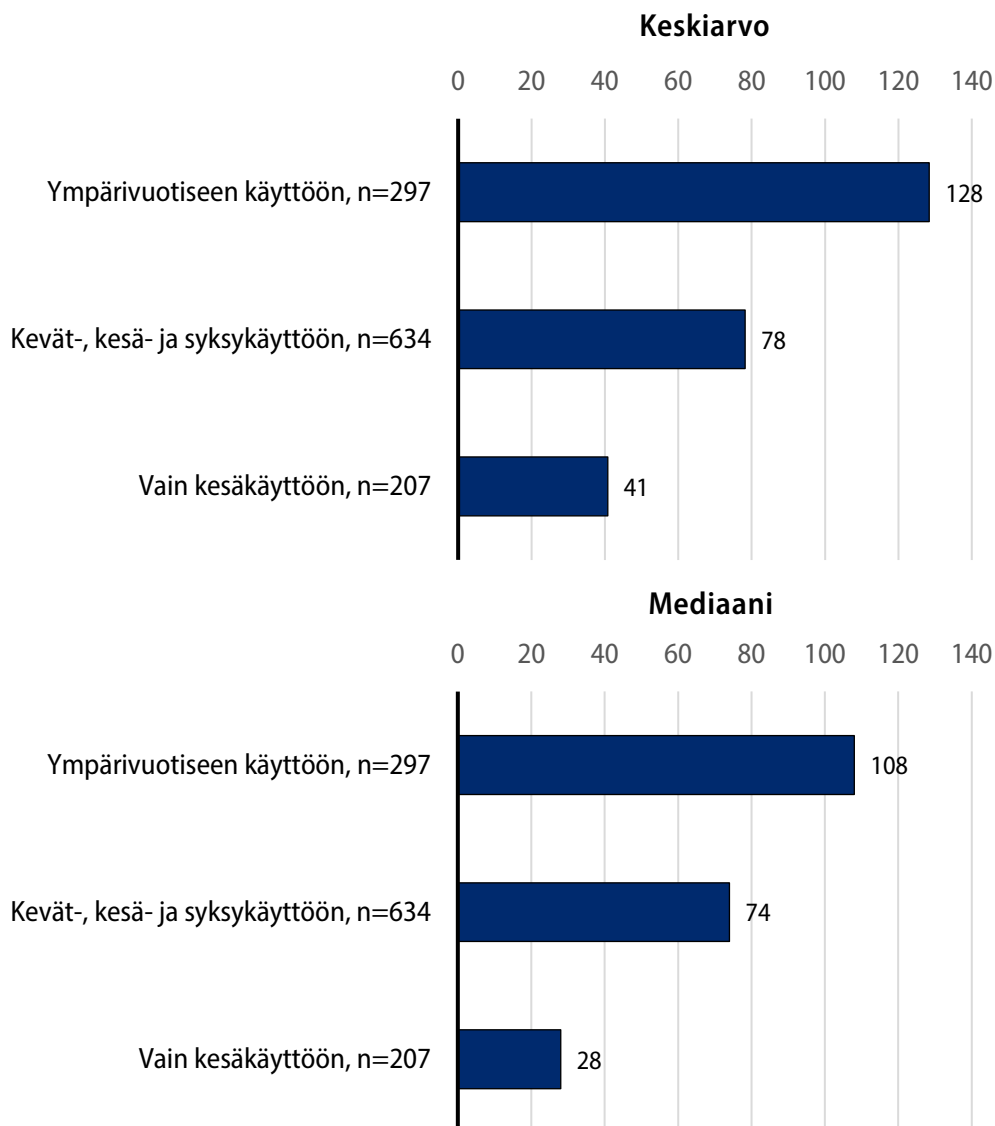
Kuvio 27. Vapaa-ajan asunnon käyttövuorokaudet 2024. Kaikki vastaajat, n=1138

Eläkeläisillä vapaa-ajan asunnon omistajilla keskimääräinen vapaa-ajan asunnolla vietettyjen vuorokausien määrä on suurin, 94 vuorokautta, työssäkäyvillä 71 vuorokautta ja yrittäjillä 69 vuorokautta.

Ympäri vuorokautiseen käyttöön soveltuvissa vapaa-ajan asunnoissa käyttövuorokausia on keskimäärin 128,4 (mediaani 108), kevään ja syksyn väliseen käyttöön soveltuvissa vapaa-ajan asunnoissa keskimäärin 78 vuorokautta (mediaani 74) ja vain kesäkäyttöön soveltuvissa 40,8 vuorokautta (mediaani 28 vuorokautta).

Kuvio 28. Vapaa-ajan asunnon käyttövuorokaudet 2024 käytön soveltuvuuden mukaan.
n=kaikki vastaajat

Vapaa-ajan asumisen kausi aktivoitui huhtikuussa ja oli kiivaimmillaan kesä-elokuussa, jolloin keskimääräinen vapaa-ajan asunnolla oloaika oli pari viikkoa ja heinäkuussa jopa hieman enemmän. Vielä lokakuussa vapaa-ajan asunnolla on vietetty keskimäärin noin 6 vuorokautta. Marras-maaliskuun välisenä aikana mediaaniluku on 0 vuorokautta, mikä tarkoittaa, että vähintään puolet vapaa-ajan asunnon omistajista ei käytä vapaa-ajan asuntoaan lainkaan kyseisenä aikavälinä (keskiarvo noina aikoina on 2–3 vuorokautta).

Taulukko 13. Vapaa-ajan asunnon käyttö vuonna 2024

Kuukausi	Ei käytetty/ ei vastausta (%)	Keskiarvo, vrk	Mediaani, vrk
Tammikuu	74 %	2,3	0
Helmikuu	73 %	2,4	0
Maaliskuu	63 %	3,5	0
Huhtikuu	45 %	5,2	3
Toukokuu	18 %	9,1	7
Kesäkuu	7 %	14,4	14
Heinäkuu	7 %	17,3	18
Elokuu	9 %	13,9	12
Syyskuu	16 %	9,6	8
Lokakuu	39 %	5,7	4
Marraskuu	67 %	3,0	0
Joulukuu	71 %	2,8	0
Vuosi 2024 yhteensä	4 %	84,5	74

Vuoden 2021 barometrissa vapaa-ajan asunnolla vietettyjen vuorokausien määrä oli suurempi, 103 vuorokautta, sitä ennen (2016) se oli 79 vuorokautta. Vapaa-ajan asunnolla vietettävien vuorokausien määrä on siis vähentynyt koronavuosien tasosta, mutta on jonkin verran korkeampaa kuin sitä ennen. Vapaa-ajan asunnolla vietettyjen vuorokausien vuosivertailussa on koronan ja ulkomaanmatkailu- rajoitusten lisäksi hyvä huomioida myös, että sään muutoksilla voi olla oma vaikutuksensa vapaa-ajan asunnolla vietettävään aikaan, erityisesti keväisin ja syksyisin.

Taulukko 14. Vapaa-ajan asunnon käyttö vuosina 2020 ja 2024

Kuukausi	Keskiarvo 2020, vrk	Keskiarvo 2024, vrk	Muutos, vrk
Tammikuu	2,8	2,3	-0,5
Helmikuu	2,9	2,4	-0,5
Maaliskuu	4,9	3,5	-1,4
Huhtikuu	7,6	5,2	-2,4
Toukokuu	10,8	9,1	-1,7
Kesäkuu	15,6	14,4	-1,2
Heinäkuu	18,8	17,3	-1,5
Elokuu	15,0	13,9	-1,1
Syyskuu	10,4	9,6	-0,8
Lokakuu	6,9	5,7	-1,2
Marraskuu	4,1	3,0	-1,1
Joulukuu	3,9	2,8	-1,1
Vuosi yhteensä	103,5	84,5	-19,0

Vapaa-ajan asunnolla vietetyt vuorokaudet ovat vähentyneet melko tasaisesti ympäri vuoden, keskimäärin noin 1–2 vuorokaudella kuukaudessa. Vuorokausimäärä on vähentynyt erityisesti ympärivuotiseen käyttöön soveltuvien vapaa-ajan asuntojen osalta vastaavilla henkilöillä (150 vrk -> 128 vrk), hieman vähemmän kevään ja syksyn väliseen käyttöön soveltuvien vapaa-ajan asuntojen vastaajilla (90 vrk -> 78 vrk) ja vähiten vain kesäkäyttöön soveltuvien vapaa-ajan asuntojen vastaajilla (46 vrk -> 41 vrk).

Viimeisen vuoden aikana vapaa-ajan asunnolla on käyty lyhytaikaisesti, ilman yöpymistä, keskimäärin 16 kertaa, mediaanin ollessa 6 kertaa. Edellisessä barometrissa lyhytaikaisia käyntikertoja oli hieman enemmän, keskimäärin 19 kertaa, mediaanin ollessa tuolloinkin pienempi, 5 kertaa.

3.5.3 Vapaa-ajan asunnon käyttäjät

Vapaa-ajan asunnot ovat siis laajalti käytössä oman käytön lisäksi. Erityisen usein vapaa-ajan asunnolla on käyty lyhytaikaisesti, jos se on samassa kunnassa kuin missä vakituistekin asutaan, tällöin kävijöitä on ollut keskimäärin yli 21 kertaa. Autolla perillepääsy lisää käyntikertoja (17 kertaa) verrattuna siihen, ettei autolla pääse lähietäisyydelle (10 kertaa). Saaressa olevilla vapaa-ajan asunnoilla ei ole käyty ihan niin usein (12 kertaa) kuin ranta- tai kuivan maan vapaa-ajan asunnoilla (17 kertaa). Mahdollisuus käyttää vapaa-ajan asuntoa ympärivuotisesti lisää myös sen suosiota (18 kertaa), verrattuna esimerkiksi pelkkään kesäkäyttöön tarkoitettuihin vapaa-ajan asuntoihin (12 kertaa).

Keskimäärin vapaa-ajan asunnolla on vuonna 2024 yöpynyt 9 henkilöä, mediaanin ollessa 6 henkilöä. Aiemmin (2021) keskiarvo oli 10 henkilöä, joten yöpyjien määrässä ei ole merkittävää muutosta tapahtunut. Yleisintä on, että vapaa-ajan asunnoissa on yöpynyt 1–4 henkilöä (31 %), mutta lähes yhtä usein yöpyjiä on ollut 5–9 (28 %) tai 10–19 henkilöä (25 %).

Yöpyjien määrä oli yli 11 henkilöä, kun vapaa-ajan asunto on talviasuttava. Kesäkäyttöön tarkoitettussa vapaa-ajan asunnossa yöpyjiä oli keskimäärin noin 5 henkilöä.

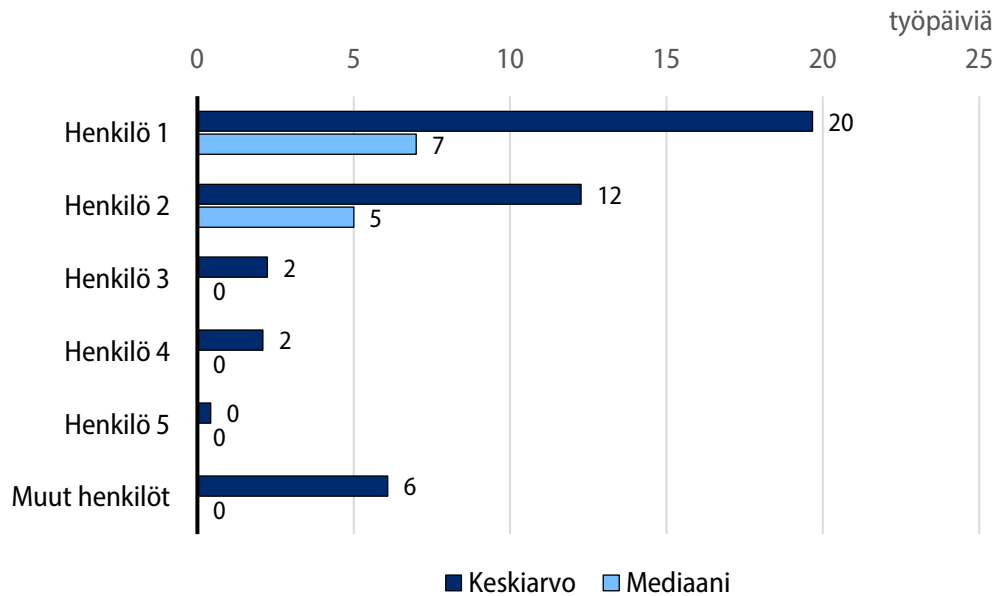
Toistuvia käyttäjiä on keskimäärin 4 henkilöä (vuonna 2021 4,7), melko tasaisesti erityyppisten vapaa-ajan asuntojen ja käyttäjäryhmien osaltakin tarkasteltuna. Toistuvien käyttäjien määrä on pysynyt samanlaisena kuin edellisessä barometrissa.

3.6 Vapaa-ajan asunto ja työskentely

3.6.1 Työskentely vapaa-ajan asunnolta käsin

Vuonna 2024 20 prosenttia vapaa-ajan asunnoista oli paikka, mistä käytiin töissä. Tässä osuudessa ei ole huomioitu etätyöntekijöitä. Osuus on hieman pienempi kuin vuonna 2021 (22 %). Kun vapaa-ajan asunto on samassa kunnassa kuin vakituinen asunto, on työn teko yleisempää (26 %) verrattuna siihen, että asuu jossakin muualla kuin vapaa-ajan asunnon sijaintikunnassa (17 %).

Kuvio 29. Vapaa-ajan asunto ja työssäkäynti. Työpäivien määrä henkilöittäin.
Joku kotitalouden jäsenistä on käynyt töissä vapaa-ajan asunnolta vuoden sisällä, n=231

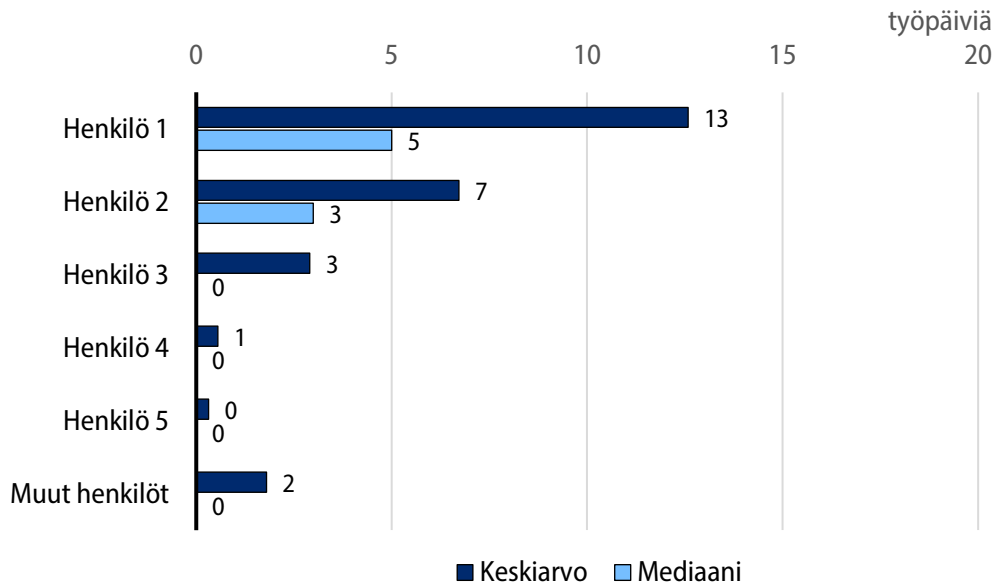
Kun vapaa-ajan asunto on vakituisen asunnon sijaintikunnassa on henkilö 1 käynyt töissä vapaa-ajan asunnolta keskimäärin 28 vuorokautena.

3.6.2 Etätyöt

Vastaajista 29 prosenttia kertoo, että vapaa-ajan asunnolla on tehty etätöitä vuonna 2024. Useimmin näin ovat tehneet Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Kymenlaaksossa vakituiseist asuvat, sekä hieman useammin he, joilla vakituinen asunto on jossakin muualla (31 %) verrattuna heihin, joilla vapaa-ajan asunto on samassa kunnassa kuin vakituinen asunto (27 %). Etätöön tekeminen vapaa-ajan asunnolla oli prosentuaalisesti samalla tasolla myös vuonna 2021 (28 %).

Kuvio 30. Vapaa-ajan asunto ja etätyöt. Etäyöpäivien määrä henkilittäin.

Joku kotitalouden jäsenistä on tehnyt etätöitä vapaa-ajan asunnolla vuoden sisällä, n=333

Työssäkäyvistä vastaajista 27 prosenttia tekee itse etätyötä vapaa-ajan asunnollaan, vuonna 2021 osuus oli 25 prosenttia. 26 prosenttia heistä ei tee etätyötä vapaa-ajan asunnolta, vaikka se olisi mahdollista. Yrittäjistä 26 prosenttia tekee etätöitä vapaa-ajan asunnolta, joten tämä osuus on samaa tasoa kuin työssäkäyvillä.

Etätyö koetaan jatkossakin kiinnostavana. 49 prosenttia etätyötä tekevästä haluaisi tehdä enemmän etätyötä vapaa-ajan asunnolta käsin, 26 prosenttia mahdollisesti ja vain 20 prosenttia ei ole kiinnostunut lisäämään vapaa-ajan asunnolta tehdyn etätyön määrää.

Työssäkäyvistä vapaa-ajan asunnon omistajista, jotka eivät tällä hetkellä tee etätyötä, 23 prosenttia haluaisi etätyöskennellä vapaa-ajan asunnolta, 26 prosenttia mahdollisesti. 44 prosenttia heistä ei kuitenkaan ole asiasta kiinnostunut.

Vastaajista 12 prosenttia (aiemmin 16 %) kertoo, ettei tee etätyötä vapaa-ajan asunnolta vaikka mahdollisesti voisi. Heistä, jotka etätyötä mahdollisesti voisivat tehdä, 26 prosenttia on kiinnostunut etätyöstä vapaa-ajan asunnolla ja 43 prosenttia olisi mahdollisesti kiinnostunut siitä. Tässä joukossa etätyön tekeminen vapaa-ajan asunnolla kiinnostaa kuitenkin harvemmin kuin vuonna

2021, jolloin 31 prosenttia oli halukas etätöihin vapaa-ajan asunnolta. Nyt on enemmän epävarmuutta asian suhteen, sillä vuonna 2021 38 prosenttia sanoi ehkä olevansa halukas asiaan.

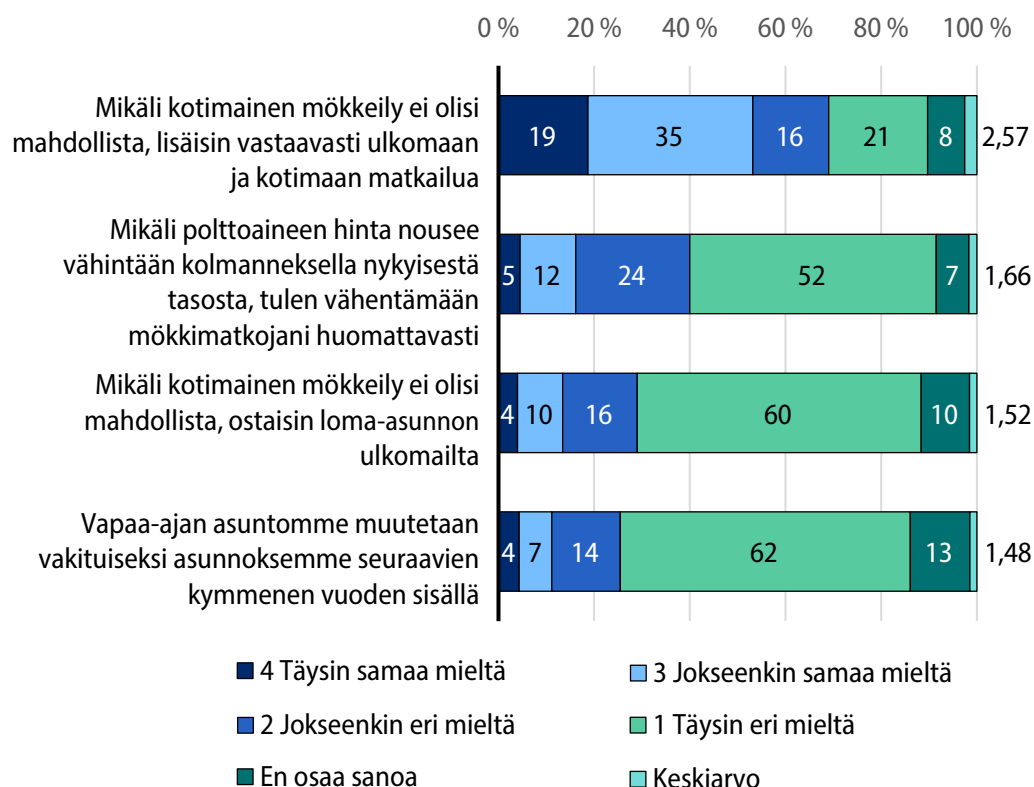
Kaikille etätö ei ole mahdollista. 46 prosenttia työssäkäyvistä kertoo, ettei työssä voi tehdä etätöitä. Tämän ryhmän koko on jonkin verran kasvanut, sillä vuonna 2021 osuus oli 41 prosenttia.

Vapaa-ajan asunnon omistajista 53 prosenttia kertoo, ettei ole työelämässä, joten työn tekeminen vapaa-ajan asunnolta ei suuressa määrin kosketa heitä. Tämä osuus on hieman kasvanut, kun vuonna 2021 osuus oli 51 prosenttia.

3.7 Vapaa-ajan asuntoon liittyvät väittämät

Vastaajia pyydettiin ottamaan kantaa muutamaan vapaa-ajan asumiseen liittyvään väittämään. Asteikko oli 1–4, missä 1=täysin eri mieltä ja 4=täysin samaa mieltä.

Kuvio 31. Mökkeilyyn liittyvät väittämät. Kaikki vastaajat, n=1138

Jos vapaa-ajan asuminen ei olisi mahdollista Suomessa, 54 prosenttia lisäisi muuta matkailua (ulkomaan ja kotimaan matkailua). 37 prosenttia ei toimisi näin. Muu matkailu lisääntyisi varmimmin kaupunkilaisilla, ei yhtä varmasti maaseudulla asuvilla, vaikka heistäkin valtaosa saattaisi näin toimia. Viime kerralla 60 prosenttia oli sitä mieltä, että saattaisi lisätä muuta matkailua, joten osuus on nyt selvästi pienempi.

Sen sijaan loma-asunnon hankinta ulkomailta, jos kotimainen vapaa-ajan asuminen ei olisi mahdollista, ei ole yhtä kiinnostava toimintatapa. 76 prosenttia ei näin tekisi. Kuitenkin 14 prosentilla tämä saattaisi olla yksi vaihtoehto. Mitä suuremmat kuukausitulot, sitä useammin tätä pohdittaisiin. Ulkomaisen loma-asunnon hankintaa vuonna 2021 mahdollisesti harkitsevia oli 13 prosenttia, joten kovin suurta muutosta ei tässä asenteessa ole tapahtunut.

Polttoaineen merkittävä (kolmannes) hinnan nousukaan ei saisi vähentämään vapaa-ajan asuntomatkoja. 76 prosenttia vapaa-ajan asunnon omistajista jatkaisi vapaa-ajan asumista entiseen malliin, tai ainakaan ei merkittävästi sitä vähentäisi. Kuukausitulot vaikuttavat tähän jonkin verran, mutta enemmistö pienituloisimmistakin vastaajatalouksista ei vähentäisi vapaa-ajan asumista kovin huomattavasti. Viidesosan alle 2 500 ja 2 500–5 000 euroa kuukaudessa ansaitsevissa talouksissa asuvista vapaa-ajan asunnon omistajista olisi kuitenkin vähennettävä vapaa-ajan asuntokäyntejä. 17 prosenttia vähentäisi huomattavasti mökkimatkoja, aiemmin tämä osuus oli 20 prosenttia.

Vapaa-ajan asuntojen muuttaminen vakituiseksi asunnoksi seuraavan kymmenen vuoden sisällä on mielessä joka kymmenennellä vastaajalla (11 %). Osuus on vain hieman pienempi kuin edellisessä barometrissa (13 %). Vaikka tämä prosentuaalisesti on melko pieni osuus, koko vapaa-ajan asuntomäärään suhteutettuna tämä vastaa noin 50 000 vapaa-ajan asunnon määrää.

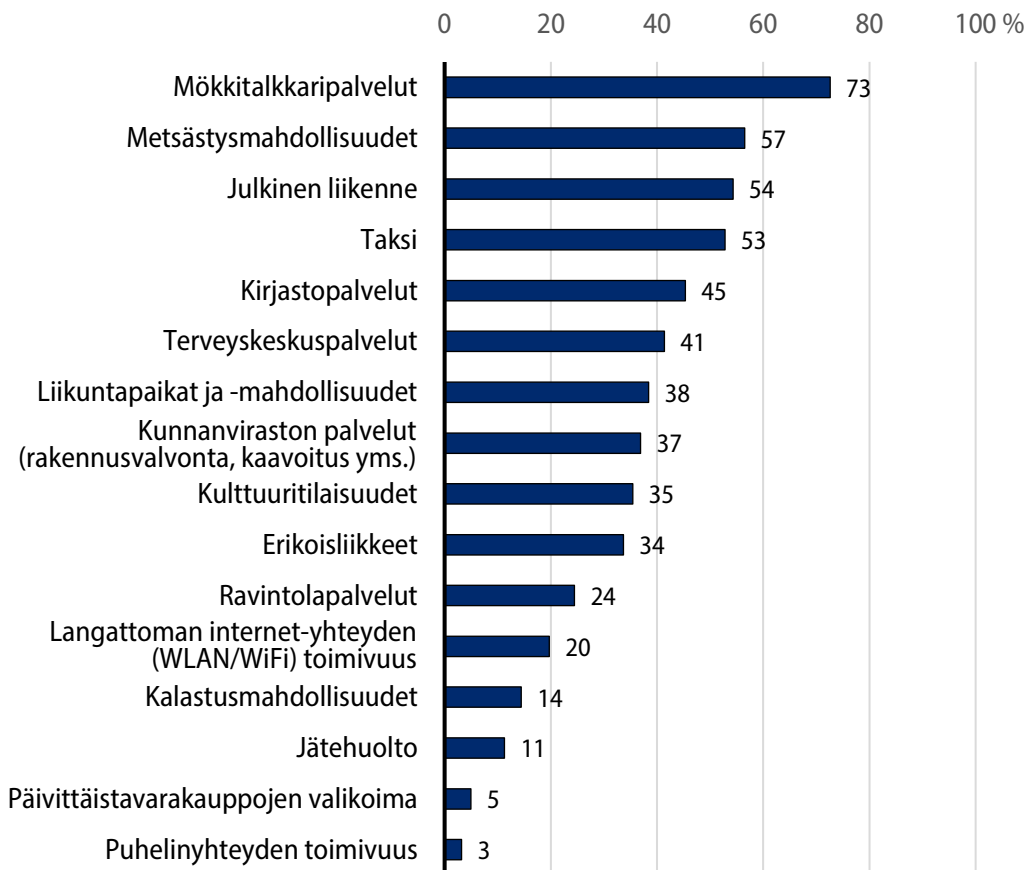
3.8 Palvelut vapaa-ajan asuinkunnassa tai lähiseudulla

3.8.1 Tyytyväisyys palveluihin

Vastaajia pyydettiin kertomaan tyytyväisyydestään erilaisiin palveluihin, mitä vapaa-ajan asuinkunnasta tai lähiseudulta on mahdollista saada. Asteikko oli 1–5, missä 1=erittäin tyytymätön ja 5=erittäin tyytyväinen. Lisäksi oli mahdollista valita vaihtoehto palvelua ei ole saatavilla/ei ole käytetty/ei koske talouttamme.

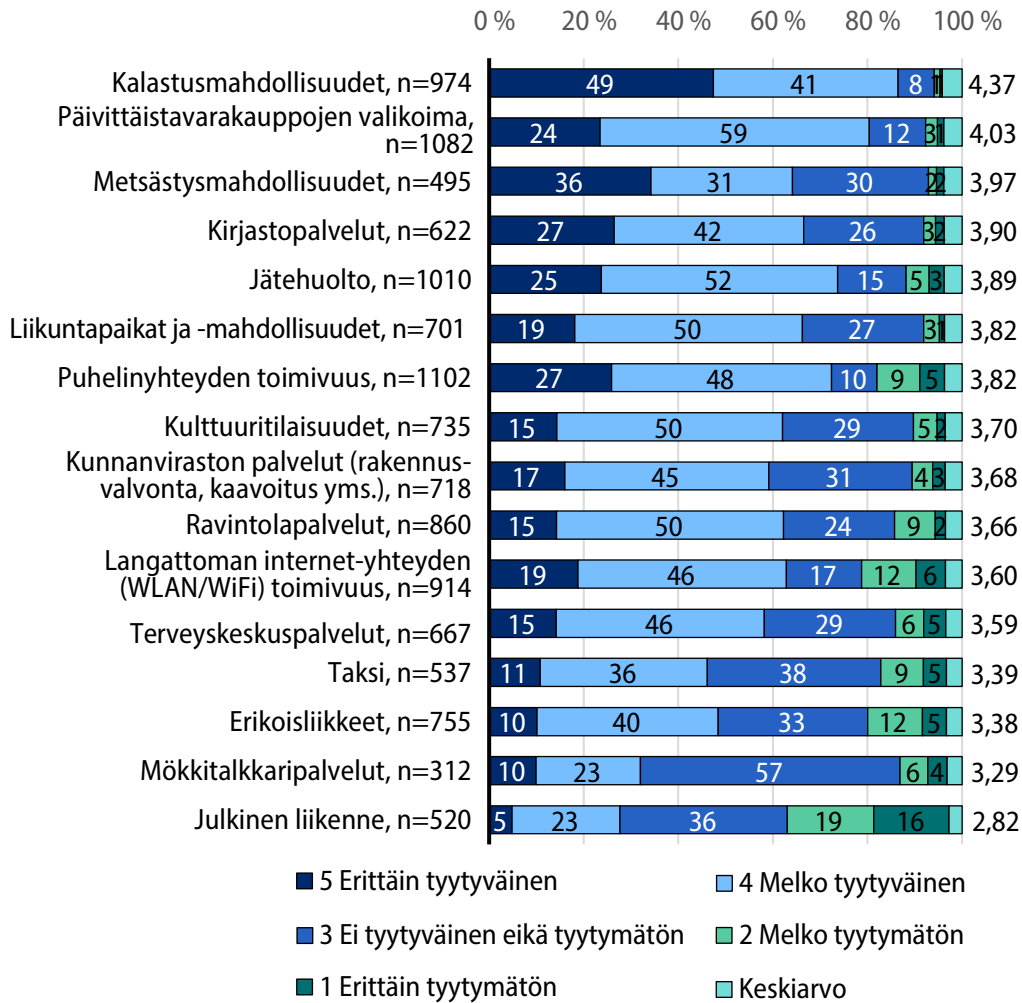
Kaikkia kysyttyjä asioita vapaa-ajan asunnon omistajat eivät kuitenkaan tarvitse tai niitä ei ole saatavilla tai ne eivät koske taloutta. Näistä asioista korkeimmat prosenttiosuudet liittyvät mökkitalkkaripalveluihin, mitä 73 prosenttia ei ole käyttänyt tai sitä ei ole ollut saatavilla. Yli puolet ei myöskään metsästä eikä käytä taksia tai julkista liikennettä. Puhelinyhteydet ja päivittäistavarakauppojen valikoimat ovat toisaalta lähes kaikille tuttuja/käytettyjä, ja niitä myös arvostetaan.

Kuvio 32. Vapaa-ajan asunto ja tyytyväisyys palveluihin viimeisen 12 kuukauden aikana. Palvelut, joita ei ole saatavilla / käytetty / ei koske taloutta, viimeinen 12 kuukautta. Kaikki vastaajat, n=1138

Vapaa-ajan asunnon omistajat ovat varsin tyytyväisiä lähiseudun palveluihin. Erityisen myönteitä arvioita he antavat kalastus- ja metsästysmahdollisuuksille sekä päivittäistavarakaupoille niiden valikoimasta. Kriittisyys liittyy lähinnä julkiseen liikenteeseen.

Kuvio 33. Vapaa-ajan asunto ja tyytyväisyys palveluihin viimeisen 12 kuukauden aikana. n=palvelu on saatavilla / sitä on käytetty

Seuraavassa on tarkasteltu ulkopaikkakuntalaisten osalta keskiarvoa ja sitä osuutta, jotka mainitsevat ettei palvelua ole saatavilla, käytetty tai se ei koske heidän talouttaan. Tämän prosenttiosuuden perusteella voitaneen sanoa, että ulkopaikkakuntalaiset vapaa-ajan asukkaat käyttävät lähinnä niitä palveluja, jotka koskevat heidän vapaa-ajan asuntoaan tai elämistään vapaa-ajan asunnolla. Näitä ovat mm. päivittäistavarakaupat, puhelinyhteys, jätehuolto, kalastaminen ja langaton internet. On harvinaisempaa, että he käyttäisivät mökkitalkkaripalveluita, metsästäisivät, käyttäisivät julkista liikennettä, taksia, kirjastoa tai terveyskeskuspalveluja. Kaikkien näiden osalta osuus on kuitenkin pienempi kuin aiemmassa barometrissa.

Taulukko 15. Tyytyväisyys palveluihin 2021 ja 2025

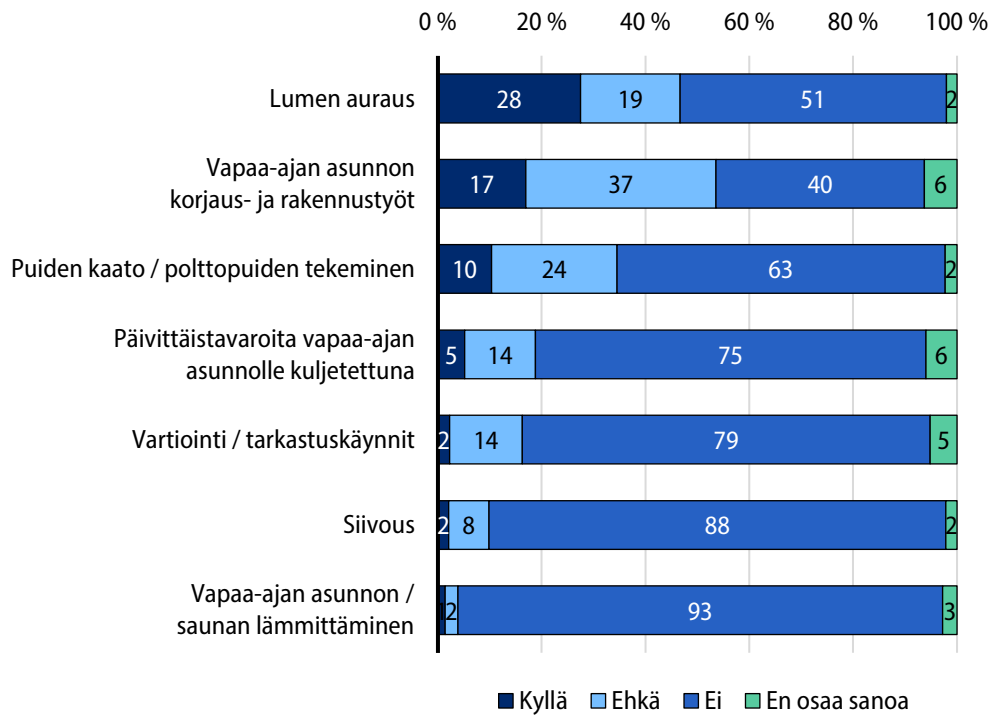
Palvelu	Tyytyväisyys 2021, keskiarvo 1–5	Tyytyväisyys 2025, keskiarvo 1–5	Ei saatavilla / käytetty / ei koske taloutta 2025 (%)
Kalastusmahdollisuudet	4,34	4,37	15 %
Päivittäistavarakauppojen valikoima	4,07	4,01	5 %
Metsästysmahdollisuudet	3,97	3,93	62 %
Jätehuolto	3,86	3,90	12 %
Kirjastopalvelut	3,95	3,82	57 %
Liikuntapaikat ja mahdollisuudet	3,81	3,82	44 %
Puhelinyhteyden toimivuus	3,97	3,81	4 %
Kunnanviraston palvelut	3,77	3,76	41 %
Kulttuuritilaisuudet	3,60	3,71	40 %
Ravintolapalvelut	3,65	3,68	27 %
Langattoman internetyhteyden (WLAN/WIFI) toimivuus	3,77	3,62	22 %
Terveyskeskuspalvelut	3,78	3,55	55 %
Taksi	3,42	3,46	59 %
Erikoisliikkeet	3,50	3,41	39 %
Mökkitalkkaripalvelut	3,32	3,39	75 %
Julkinen liikenne	2,72	2,93	60 %

Aiempaan verrattuna voidaan yleisesti sanoa, että ulkopaikkakuntalaiset vapaa-ajan asukkaat ovat yhtä tyytyväisiä kuin ennenkin. On kuitenkin muutama asia, missä tyytyväisyys on hieman vähentynyt. Näitä ovat puhelinyhteyden ja langattoman yhteyden toimivuus, terveyskeskuspalvelut ja erikoisliikkeet. Julkisen liikenteen osalta tyytyväisyys on hieman lisääntynyt, samoin tyytyväisyys kulttuuritilaisuuksiin.

3.8.2 Kiinnostus käyttää palveluja

Kiinnostus käyttää palveluja vapaa-ajan asunnolla liittyy useimmin korjaus- ja rakennustöihin sekä lumen auraukseen.

Kuvio 34. Vapaa-ajan asunto ja kiinnostus ostaa palveluja lähiseudulta seuraavien 12 kk aikana. Kaikki vastaajat, n=1138

Seuraavassa on tarkasteltu ulkopaikkakuntalaisten vastauksia vuosina 2021 ja 2025, laskemalla yhteen kyllä- ja ehkä- vastaukset. Eri palvelujen potentiaali on pääsääntöisesti laskenut edellisestä barometrista, lukuun ottamatta vartiointia / tarkastuskäyntejä tai siivousta. Potentiaalisimmat seuraavan vuoden aikana lähi-alueelta hankittavat palvelut ulkopaikkakuntalaisille ovat korjaus- ja rakennustyöt, lumen auraus sekä puiden kaato / polttopuiden tekeminen. Tulevaisuuden palvelutarpeesta potentiaalisimpina (kyllä- vastausten perusteella) voidaan pitää lumen aurausta (28 %), vapaa-ajan asunnon korjaus- ja rakennustöitä (17 %) ja puiden kaatoa/polttopuiden tekoa (10 %).

Taulukko 16. Kiinnostus käyttää erilaisia palveluja vapaa-ajan asunnolla 2021 ja 2025

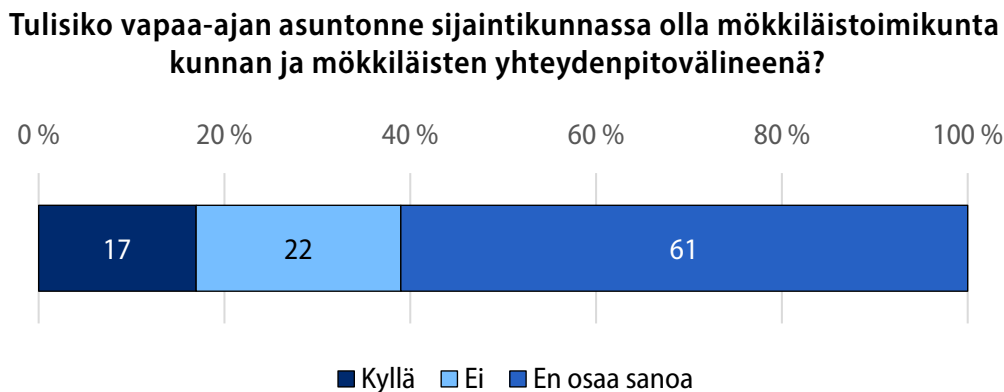
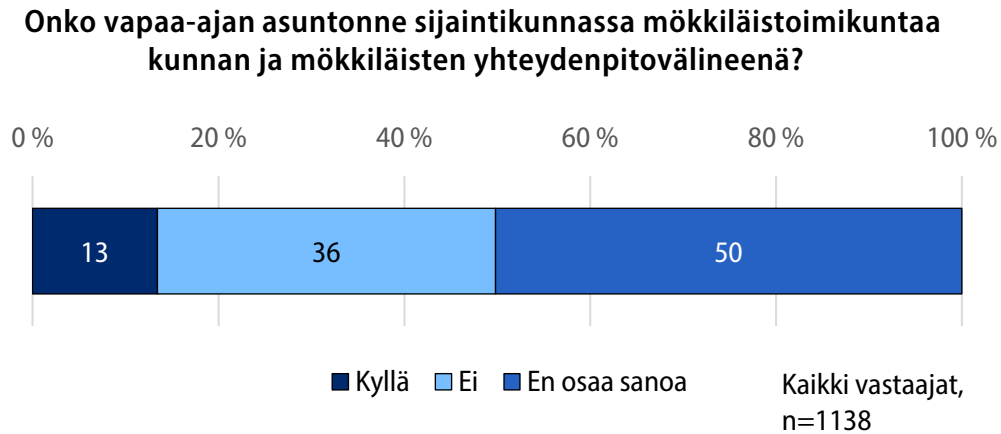
Palvelu	Kyllä ja ehkä -vastaukset 2021, %	Kyllä ja ehkä -vastaukset 2025, %
Korjaus- ja rakennustyöt	62 %	59 %
Lumen auraus	55 %	52 %
Puiden kaato / polttopuiden tekeminen	43 %	37 %
Päivittäistavarat kuljetettuna	25 %	20 %
Vartiointi / tarkastuskäynnit	20 %	19 %
Siivous	6 %	9 %
Vapaa-ajan asunnon / saunan lämmittäminen	2 %	3 %

3.9 Vapaa-ajan asuntoyhteisö ja kunta

Vastaajista vain 13 prosenttia kertoo, että vapaa-ajan asunnon sijaintikunnassa on mökkiläistoimikunta kunnan ja vapaa-ajan asunnon omistajien yhteydenpitovälineenä. Kolmannes vapaa-ajan asunnon omistajista kertoo, ettei tällaista ole, puolella vastaajista ei ole tietoa asiasta. Tämän asian suhteen voidaan sanoa, että vapaa-ajan asunnon omistajien tietoisuus asiasta ei ole muuttunut aiemmasta, jolloin myös 13 prosenttia tiesi toimikunnasta, 38 prosenttia sanoi, ettei sitä ole ja 49 prosenttia ei osannut vastata.

Heistä, jotka tietävät, ettei toimikuntaa ole tai eivät tiedä koko asiasta mitään, vain vajaa viidesosa (17 %) olisi kiinnostunut toimikunnasta, reilua viidesosaa (22 %) asia ei kiinnosta ja kuusi kymmenestä (61 %) ei osaa ottaa kantaa tähänkään asiaan. Ehkä he eivät tiedä mitä mökkiläistoimikunta ylipäänsä tarkoittaa, jolloin jatko-haasteeksi voi määritellä lisäinformoinnin asiasta.

Kuvio 35. Vapaa-ajan asunto ja mökkiläistoimikunta

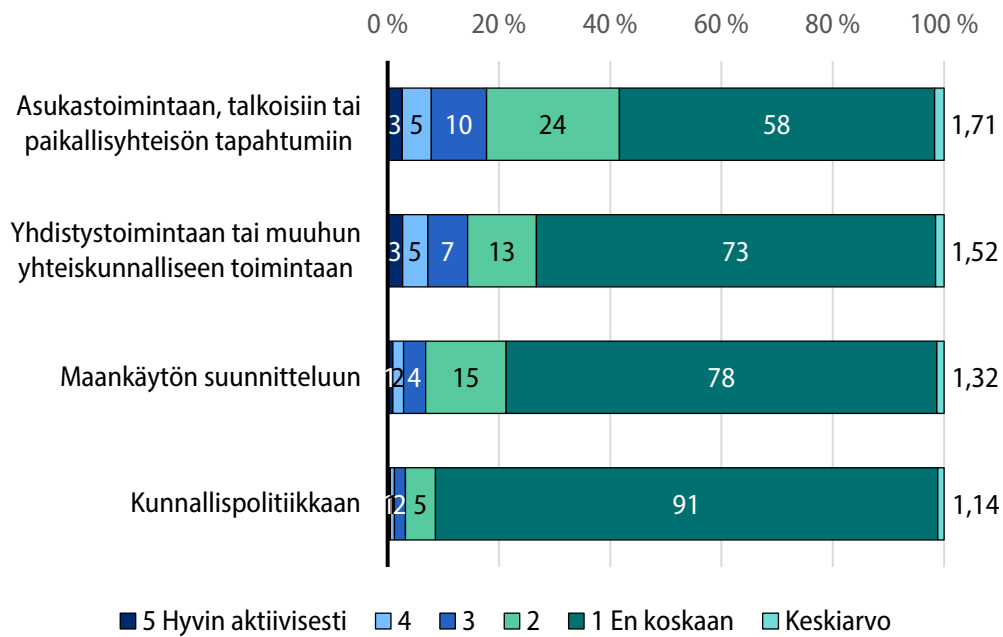
Sijaintikunnassa ei ole mökkiläistoimikuntaa tai vastaaja ei tiedä, onko sellaista, n=985

Ulkopaikkakuntalaisilla on hieman enemmän kiinnostusta asiaa kohtaan (20 %) kuin paikkakuntalaisilla (12 %). Tätä kiinnostusta kysyttiin aiemmassa Mökkibarometrissa kaikilta vastaajilta, joten tulos ei ole tältä osin täysin vertailukelpoinen, silloin 19 prosenttia oli sitä mieltä, että sellainen tulisi olla, 22 prosenttia oli sitä mieltä, ettei sitä tarvita ja 59 prosenttia ei ottanut asiaan kantaa.

Tutkimuksessa kysyttiin seuraavaksi erilaisiin toimintoihin osallistumisen aktiivisuudesta. Yleisesti tulokset kertovat, että pieni osa vapaa-ajan asunnon omistajista on aktiivisesti mukana paikallisyhteisön toiminnassa.

Kuvio 36. Vapaa-ajan asunto ja osallistuminen paikallisyhteisön toimintaan.

Kaikki vastaajat, n=1138

Seuraavassa on tarkasteltu ulkopaikkakuntalaisten vastauksia kysymyksiin.

- 96 prosenttia ei ole koskaan mukana kunnallispolitiikassa (aiemmin 97 %).
- 81 prosenttia ei koskaan osallistu maankäytön suunnitteluun (aiemmin 84 %). 6 prosenttia (aiemmin 5 %) osallistuu jossakin määrin, eli on valinnut vaihtoehdot 3, 4 tai 5.
- 81 prosenttia (aiemmin 79 prosenttia) ei osallistu koskaan yhdistystoimintaan tai muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan. 7 prosenttia (aiemmin 8 %) osallistuu jossakin määrin, eli on valinnut vaihtoehdot 3, 4 tai 5.
- 61 prosenttia ei osallistu koskaan asukastoimintaan, talkoisiin tai paikallisyhteisön tapahtumiin. Osuus on samaa tasoa kuin aiemmin (59 %). 15 prosenttia (aiemmin 17 %) osallistuu jossakin määrin, eli on valinnut vaihtoehdot 3, 4 tai 5.

3.10 Tavaroiden hankkiminen vapaa-ajan asunnolle

Vapaa-ajan asukkaista osa asuu vapaa-ajan asutopaikkakunnallaan. Heillä luonnollisesti monet hankinnat tehdään korostuneen usein kyseisessä kunnassa.

Ulkopaikkakuntalaisista vastaajista 92 prosenttia hankkii päivittäistavaroita vapaa-ajan asunnon sijaintikunnasta ainakin joskus, 43 prosenttia viikoittain, viikko-ostajien osuus on pienentynyt (aiemmin 55 %).

87 prosenttia hankkii päivittäistavarat vakituisen asuinkunnan kaupasta ainakin joskus, 40 prosenttia viikoittain, tämä osuus on suurempi kuin aiemmin (34 % edellisessä barometrissa).

Suoramyyntipaikkaa joskus käyttäviä on 62 prosenttia, viikoittain sieltä päivittäistavaransa hankkivia on 7 prosenttia. Suoramyyntipaikoissa viikoittain asioivia on hieman vähemmän kuin aiemmin (10 %). Menomatkan varrella olevasta kaupasta (joka ei ole vapaa-ajan asutokunnassa) niitä joskus hankkii 74 prosenttia, viikoittain 20 prosenttia, viikko-ostajien osuus oli aiemmin 18 prosenttia.

Sen sijaan verkkokaupan käyttö vapaa-ajan asumisen päivittäistavarakauppa-hankintojen yhteydessä on harvinaisempaa, 10 prosenttia toimii niin ainakin joskus, pari prosenttia kerran kuussa (osuus oli 2 % myös aiemmin). Jostakin muualta päivittäistavaroita ainakin joskus hankkii 31 prosenttia vastaajista, kuukausittain 8 prosenttia (aiemmin 5 %).

Kaikkien vapaa-ajan asunnon omistajien muiden tavaroiden hankinta keskittyy joko vakituisen asuinkunnan tai vapaa-ajan asunnon sijaintikunnan kauppaan. Muista paikoista niitä hankitaan harvemmin.

Ulkopaikkakuntalaisista vastaajista 89 prosenttia hankkii muut tavarat vakituisen asuinkunnan kaupasta ainakin joskus, 48 prosenttia vähintään kerran kuukaudessa (osuus oli 38 % vuonna 2021). 82 prosenttia hankkii niitä vapaa-ajan asunnon sijaintikunnasta ainakin joskus, 41 prosenttia vähintään kerran kuukaudessa (aiemmin sama osuus, eli 41 %).

Suoramyyntipaikkaa muiden tavaroiden hankkimiseen joskus käyttäviä on 44 prosenttia, vähintään kerran kuukaudessa sieltä tavaransa hankkivia on 9 prosenttia (aiemmin osuus oli 7 %). Menomatkan varrella olevasta kaupasta (joka ei ole vapaa-ajan asutokunnassa) niitä joskus hankkii 67 prosenttia, vähintään kuukausittain 27 prosenttia. Tämä osuus on noussut aiemmasta 21 prosentista. Verkkokaupan käyttö myös vapaa-ajan asumisen muiden tavaroiden yhteydessä on

harvinaisempaa, 22 prosenttia toimii niin ainakin joskus, kuukausittain 2 prosenttia. Osuus on samalla tasolla kuin aiemmin. Jostakin muualta muita tavaroita ainakin joskus hankkii 32 prosenttia vastaajista, aiemmin luvun ollessa 30 prosenttia.

3.11 Rahan käyttö vapaa-ajan asunnossa

Mökkibarometrissa on kysytty vapaa-ajan asunnon omistajien rahankäyttöä ennen kaikkea itse vapaa-ajan asuntoon ja vapaa-ajan asunnolla elämiseen liittyvissä asioissa. Rahankäyttöä ei ole kysytty esimerkiksi ravintolapalvelujen, tapahtumapalvelujen tai vaikka taksipalvelujen osalta, eikä matkan varrella tapahtuvien palvelujen käytön osalta. Koska arviota pyydetään viimeksi kuluneen vuoden ajalta, on tuloksia hyvä pitää suuntaa-antavina. Vastaajan on saattanut olla hankala muistaa kaikkea rahankäytön yksityiskohtia täysin tarkasti.

Keskiarvo- ja mediaaniluvut vuoden 2025 tutkimuksen osalta on laskettu kaikkien 0 euroa tai jonkun euromääräisen luvun ilmoittaneiden osalta.

Taulukko 17. Vuotuinen rahankäyttö vapaa-ajan asunnolla 2025

Palvelu	Keskiarvo, €	Mediaani, €
Päivittäistavarat / päivä	33	30
Vuotuinen rahankäyttö		
Päivittäistavarat		
Keskiarvo: 84,5 vrk/vuosi, mediaani 74 vrk/vuosi	2 805 €	2 220 €
Vapaa-ajan rakentamiseen ja kunnostamiseen liittyvät tavarat ja palvelut	2 469 €	500 €
Muut tavarat ja palvelut	582 €	200 €
Kiinteistövero	306 €	250 €
Yksityistiemaksut	108 €	80 €
Pienvenesatama-/laiturimaksut	27 €	0 €
Jätehuoltomaksut	75 €	60 €
Sähkömaksut	704 €	500 €
Talous- ja jätevesimaksut	86 €	0 €
Kiinteän laajakaistan käyttömaksut	68 €	0 €
Vuotuinen rahankäyttö keskimäärin yhteensä	7 230 €	3 360 €

Keskimääräinen vuotuinen rahankäyttö em. asioihin on yli 7 200 € / vapaa-ajan asunto. Mediaaniluku on tästä vajaa puolet, jolloin on todettava, että joillakin vapaa-ajan asunnon omistajilla on vuoden 2024 aikana ollut suuria investointeja, jotka vaikuttavat merkittävästi keskimääräiseen rahankäyttölukemaan. Erityisesti tämä näkyy keskiarvon ja mediaanin suuressa erossa vapaa-ajan rakentamiseen ja kunnostamiseen liittyvissä rahankäyttötiedoissa ja erilaisissa maksuissa, missä mediaaniluku on 0 €.

Päivittäistavaroihin käytettiin vuonna 2021 kolme euroa vähemmän (30 euroa), mutta vähentyneiden vietettyjen vuorokausien myötä päivittäistavaroihin on käytetty nyt vuositasona noin 300 euroa vähemmän kuin aiemmassa tutkimuksessa (2025: 2 805 €; 2021: 3 103 €). Vapaa-ajan rakentamiseen ja kunnostamiseen liittyvien tavaroiden ja palveluiden hankintaan on käytetty noin tuhat euroa vähemmän (2025: 2 469 €; 2021: 3 500 €), muiden tavaroiden ja palvelujen hankintaan on nyt käytetty 582 euroa kun luku aiemmin oli 663 euroa. Voidaan olettaa, että vähentyneiden euromäärien takana on ainakin osittain sekä vähentyneet vapaa-ajan asunnolla vietetyt vuorokaudet että kotitalouksien kiristynyt taloudellinen tilanne.

Vuoden 2021 vero- tai maksuluonteiset luvut eivät ole vertailukelpoisia uusimpiin tietoihin, koska aiemmin arvojen laskennassa on huomioitu vain jonkin ”0” euroa suuremman luvun ilmoittaneet, jolloin tietyiltä osin luvut ovat huomattavan paljon poikkeavat, erityisesti silloin kun valtaosa vapaa-ajan asuntojen omistajista ei käytä kyseistä palvelua tai maksa kyseistä maksua lainkaan (mediaani 0 euroa). Tämä näkyy erityisesti pienvene-/satamalaiturimaksujen, talous- ja jätevesimaksujen sekä kiinteän laajakaistan käyttömaksujen osalta, missä mediaaniluku on 0 euroa, ts. vähintään puolella mökeistä ei mene näihin maksuihin euroakaan.

Noin kolme neljästä (72 %) vastasi, ettei kukaan muu osallistu itsensä ja oman kotitalouden lisäksi vapaa-ajan asunnon ylläpitoon liittyvien kustannusten maksamiseen. Aiemmin osuus oli 80 prosenttia, joten maksutaakka jakautuu aiempaa useammalle kotitaloudelle.

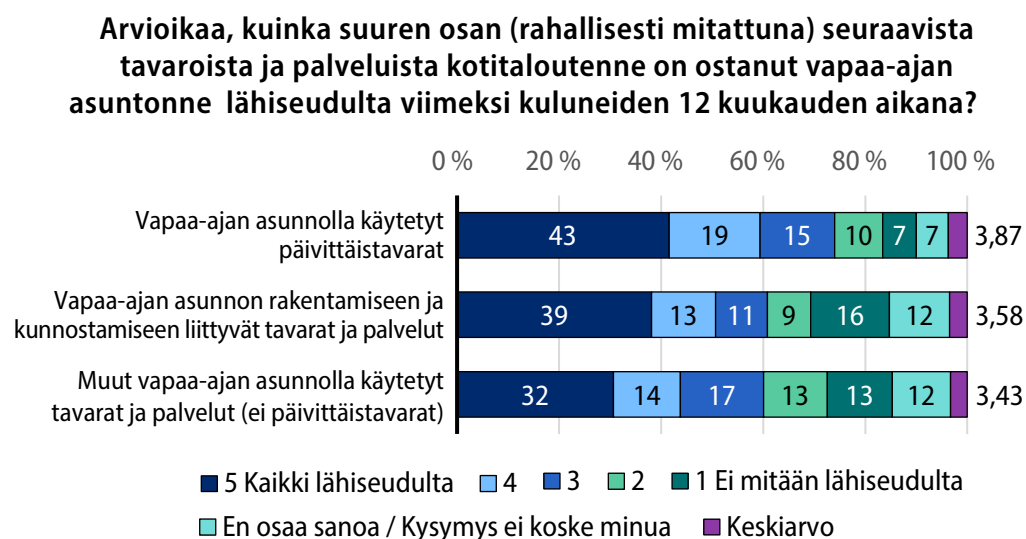
Sillä, onko vapaa-ajan asunto samassa kunnassa kuin vakituinen asunto, ei päivittäistavaroiden ostoon ole juurikaan vaikutusta. Vakituksella asuinpaikkakunnalla vapaa-ajan asuntonsa omistavat käyttävät keskimäärin 31 euroa, muulla vakituksella asuvat 34 euroa päivässä päivittäistavaroiden hankintaan.

Vapaa-ajan rakentamiseen ja kunnostamiseen samalla paikkakunnalla vapaa-ajan asunnon omistavat käyttävät keskimäärin 2826 euroa vuodessa, muualla vakituksella asuvat 2247 euroa. Molemmissa tapauksissa mediaani on 500 euroa.

Muita tavaroita ja palveluja samalla paikkakunnalla vapaa-ajan asunnon omistavat käyttävät 662 euron edestä vuodessa, muualla vakituisesti asuvat 530 euroa. Mediaani on molemmissa tapauksissa 200 euroa.

Vapaa-ajan asunnon omistajista puolet (52 %) hankkii kaikki tai lähes kaikki rakentamiseen ja kunnostamiseen liittyvistä tavaroista ja palveluista lähiseudulta, 16 prosenttia ei hanki mitään lähiseudulta. Muiden tavaroiden ja palveluiden (pl. päivittäistavarat) hankinnoista hieman vajaa puolet (46 %) hankkii ne kaikki tai lähes kaikki lähiseudulta, 13 prosenttia ei hanki niistä mitään lähiseudulta. Päivittäistavaroista kaikki tai lähes kaikki lähiseudulta hankkivia vapaa-ajan asunnon omistajia on 62 prosenttia ja vain 7 prosenttia sanoo, ettei hanki niistä mitään lähiseudulta.

Kuvio 37. Vapaa-ajan asunto ja rahan käyttö viimeisen 12 kk aikana. Kaikki vastaajat, n=1138

Ulkopaikkakuntalaisista noin puolet hankkii kaikki tai lähes kaikki päivittäistavarat lähiseudulta. Hieman alle puolet heistä hankkii kaikki tai lähes kaikki rakentamiseen ja kunnostamiseen liittyvistä tavaroista ja palveluista lähiseudulta ja noin kolmannes hankkii kaikki tai lähes kaikki muut tavarat ja palvelut lähiseudulta.

Taulukko 18. Tavaroiden ja palvelujen hankkiminen lähiseudulta vapaa-ajan asunnon sijainnin perusteella 2025

Tavarat tai palvelut, jotka hankitaan kaikki tai lähes kaikki (5+4) lähiseudulta	Vapaa-ajan asunto samalla paikkakunnalla kuin vakituinen asunto	Vapaa-ajan asunto eri paikkakunnalla kuin vakituinen asunto
Päivittäistavarat	79 %	51 %
Vapaa-ajan asunnon rakentamiseen ja kunnostamiseen liittyvät tavarat ja palvelut	65 %	44 %
Muut tavarat ja palvelut	63 %	34 %

Ulkopaikkakuntalaisten rahan käyttö edellä mainittuihin palveluihin vapaa-ajan asunnon lähiseudulla on jonkin verran aiempaa vähäisempää kaikkien tavaroiden ja palveluiden osalta.

Taulukko 19. Ulkopaikkakuntalaisten tavaroiden ja palvelujen hankkiminen lähiseudulta 2021 ja 2025

Tavarat tai palvelut, jotka hankitaan kaikki tai lähes kaikki (5+4) lähiseudulta	Ulkopaikkakuntalaiset 2021	Ulkopaikkakuntalaiset 2025
Päivittäistavarat	58 %	51 %
Vapaa-ajan asunnon rakentamiseen ja kunnostamiseen liittyvät tavarat ja palvelut	50 %	44 %
Muut tavarat ja palvelut	40 %	34 %

4 Mökkeilyn taloudelliset vaikutukset

Mökkeilyn taloudellisia vaikutuksia on arvioitu kysymyslomakkeen rahankäyttökysymysten kautta. Taloudelliset vaikutukset koostuvat käytettyihin rahamääriin perustuvista välittömistä vaikutuksista sekä välillisistä vaikutuksista, jotka syntyvät mm. alihankintaketjuista tai työpaikkojen syntymisestä.

Välittömät vaikutukset on laskettu kyselyssä esitetyistä kysymyksistä, jotka liittyvät päivittäistavaroiden, rakentamiseen ja kunnostamiseen liittyvien tavaroiden ja palvelujen, muiden tavaroiden ja palvelujen hankintaan sekä kiinteistövero- ja muihin maksuluonteisiin eriin. Rahankäyttökysymykset liittyvät ennen kaikkea itse vapaa-ajan asuntoon liittyviin asioihin, ei niinkään esimerkiksi vapaa-ajan asunnolle matkustamiseen tai vapaa-ajan viettoon liittyviin asioihin.

Päivittäistavaroiden osalta vastaajilta kysyttiin päivittäistavaroihin käytettyjä euroja per päivä, mutta ne on muunnettu muita rahankäyttökysymyskohtia vastaavaksi, vuositason tarkasteluksi.

Välilliset vaikutukset on arvioitu käyttämällä Tilastokeskuksen määrittämiä panos-tuotos -kertoimia, jotka ilmoittavat käytettyjen rahamäärien vaikutukset toimialoittain.

Kysyttyjen palvelujen keskimääräinen rahankäyttötieto on kunkin palvelun osalta kerrottu mökkien määrällä (503 750) ja saatu välitön rahankäyttö palveluittain.

Taulukko 20. Vapaa-ajan asukkaiden välitön rahankäyttö vapaa-ajan asunnollaan vuonna 2024

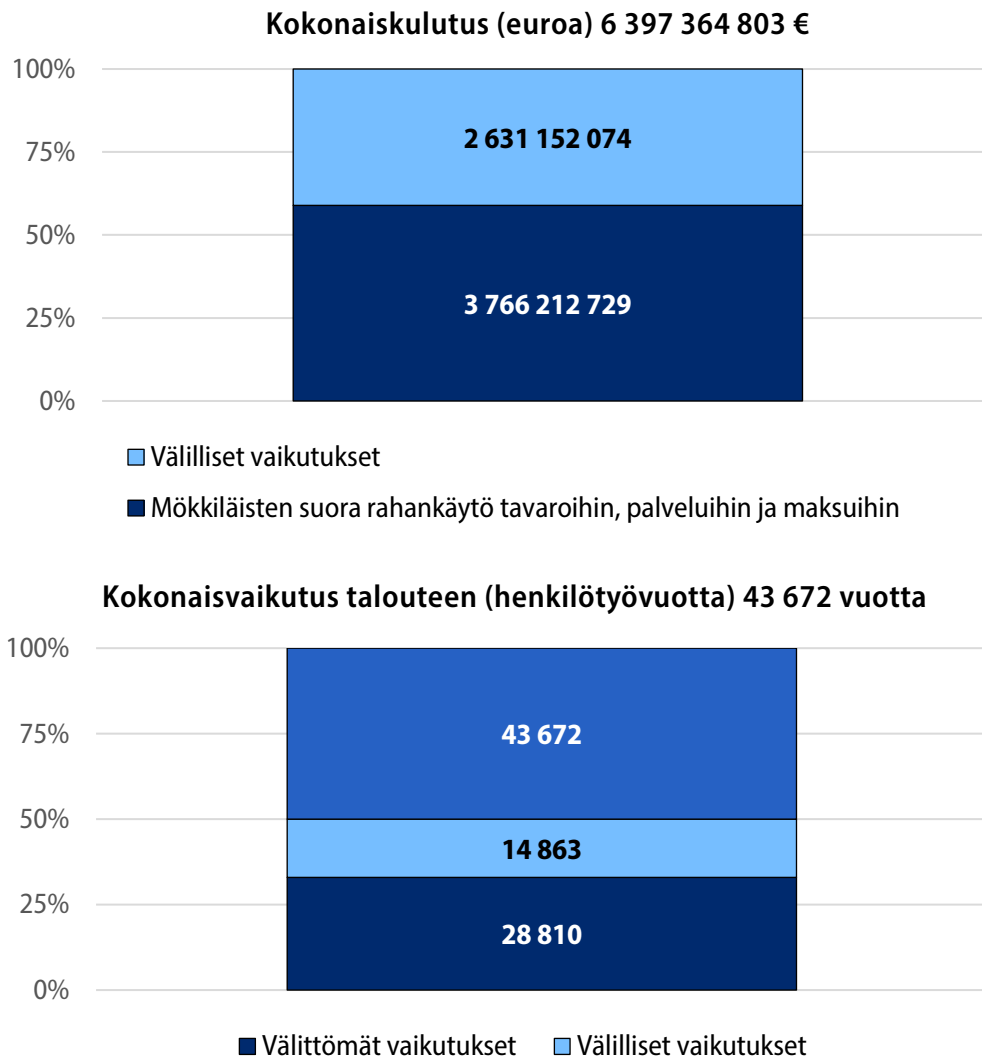
Kysytty palvelu	Välitön rahankäyttö palveluittain, miljoonaa euroa
Päivittäistavarat / päivä	1 412
Vapaa-ajan rakentamiseen ja kunnostamiseen liittyvät tavarat ja palvelut	1 330
Muut tavarat ja palvelut	309
Kiinteistövero	175
Yksityistiemaksut	59
Pienvenesatama-/laiturimaksut	15
Jätehuoltomaksut	37
Sähkömaksut	346
Talous- ja jätevesimaksut	47
Kiinteän laajakaistan käyttömaksut	38
Yhteensä	3 766

Mökkiläisten välitön rahankäyttö em. tavaroiden ja palveluiden käytön kautta laskettuna on vuositasolla noin 3,8 miljardia euroa. Suurimmat välittömän rahan käytön erät ovat päivittäistavarat, noin 1,4 miljardia euroa sekä rakentamiseen ja kunnostamiseen liittyvät tavarat ja palvelut, noin 1,3 miljardia euroa. Muihin tavaroihin ja palveluihin käytetään noin 300 miljoonaa, sähkömaksuihin lähes 350 miljoonaa ja kiinteistöveroon vajaan 200 miljoonaa euroa.

Tilastokeskuksen kerrrintaulukoiden avulla saadaan välillisen kulutuksen arvoksi 2,6 miljardia euroa. Yhteenlaskettuna kulutusvaikutus on näin ollen noin 6,4 miljardia.

Edelleen Tilastokeskuksen kerrrintaulukoiden avulla voidaan laskea rahankäytön sekä välittömät että välilliset työllisyysvaikutukset. Välitön työllisyysvaikutus on laskelman mukaan 28 810 henkilötyövuotta, lisäksi toimialojen väliset vaikutukset synnyttävät välillisesti 14 863 henkilötyövuotta eli yhteensä 43 672 henkilötyövuotta.

Kuvio 38. Mökkeilyn taloudelliset vaikutukset

5 Yhteenveto ja johtopäätökset

Mökkibarometri on toistuvasti toteutettava vapaa-ajan asumisen seurannan väline ja antaa näin ollen pitkän aikavälin seurantamahdollisuuden mökkeilyyn liittyvistä asioista. Kysely on pääsääntöisesti pysynyt samanlaisena vuodesta toiseen, mutta vuosien varrella on sisältöä myös uudistettu. Esimerkiksi vuoden 2021 barometrissa uudistettiin sisältöä sekä tiedonkeruumenetelmää paperilomakekyselystä sähköiseksi verkkokyselyksi.

Tilastotarkastelu osoittaa, että vapaa-ajan asuntojen määrä on vakiintunut noin puoleen miljoonaan vapaa-ajan asuntoon. Mökkibarometri on keskittynyt ennen kaikkea yksityisten mökinomistajien mökkeihin, jättäen ulkopuolelle mökkiä vuokraavien näkemykset mökkeilystä. Vuokranäkökulma huomioiden mökkeily on Mökkibarometria suurempi ilmiö.

Kun vapaa-ajan asuntoa käyttää keskimäärin neljä henkilöä, voidaan sanoa, että mökkeily kuuluu keskeisesti suomalaisuuteen ja suomalaisten vapaa-ajan viettoon, koskettaen miljoonia suomalaisia ihmisiä. Edes polttoaineen hinnannousu kolmanneksella ei saisi mökkiläisiä merkittävästi vähentämään mökkikäyntejä, kolme neljästä oli tätä mieltä.

Vapaa-ajan asunnolla ei ole nyt vietetty yhtä paljon aikaa kuin edellisen barometrin aikaan, koronapandemian aikana. Silti vapaa-ajan asunnolla vietettävä aika yltää vuorokausina laskettuna lähes kolmeen kuukauteen vuodessa. Vapaa-ajan asunnon ylläpitämiseen ei ole investoitu samalla tavalla kuin aiemmin, mikä on hyvä pistää merkillä. Vapaa-ajan asunnon omistajien ikääntyessä voi olla vaarana, että tulevaisuudessa vapaa-ajan asuntojen kunto keskimäärin heikkenee. Mökin varusteluinto tulevaisuudessa on myös hieman laantunut. Vaikka sitä ei aivan suoraan kysyttykään, on nähtävissä, että mökkien energiatehokkuuteen ja toisaalta kestävään mökkeilyyn on ollut kiinnostusta, esimerkiksi lisääntyneiden lämpöpumppu- ja aurinkopaneeliratkaisujen myötä.

Kysely keskittyy ennen kaikkea mökkiin liittyviin asioihin. Tässä ei selvitetä mökkikulttuuriin, mökkitekemiseen, arvoihin tai asenteisiin liittyviä asioita. Tulevaisuuden Mökkibarometrien osalta voidaankin pohtia sitä, tulisiko Mökkibarometrissa

huomioida vuokramökkeily, mökeillä tehtävä tekeminen, mökkeilyyn liittyvät asenteet ja arvot, entä kestävä mökkeily? Entä tulisiko mökkeilyilmiössä kartoittaa myös kasvavan vieraskielisten väestönosan mökkielämää?

Tällä hetkellä kyselyn pituus vastaajan näkökulmasta on aika lailla sietokyvyn äärirajoilla. Lomakkeen täyttämiseen kuluu aikaa helposti puoli tuntia. Jos kyselyn sisältöä uudistetaan, se vaatii joidenkin näkökulmien poisjättämistä. Lomakkeen laajentamismahdollisuudet ovat hyvin rajallisia. Yksi vaihtoehto on lyhentää Mökki-barometrin seurantaväliä neljästä vuodesta kahteen vuoteen siten, että lomakkeen sisältöä teemoitellaan esimerkiksi siten, että joka toinen vuosi kysytään mökkeily-kulttuuriin liittyviä asioita ja joka toinen vuosi mökkiin liittyviä asioita nykyisellä tavalla.

Maa- ja metsätalousministeriö

Hallituskatu 3 A, Helsinki
PL 30, 00023 Valtioneuvosto
mmm.fi

ISBN: 978-952-366-858-4 PDF

ISSN: 1797-397X PDF